

Årsberetning

Indhold

Årsmøde, dagsorden og program	3
Hvem er hvem?	4
Den uendelige bro	5
Skriftlig beretning 2015	6
Minister for børn – på vej til og i skolen	7
Søg fællesskabet og bevar forskelligheden	8
Signalforvirring og hulahop-tid	10
De vigtigste roller i skolen	17
Mod nye mål	19
Trivselstemperatur	21
Kommuner og privatskoler	22
Fokus på dannelse og kvaliteten af undervisningen	24
Rammerne om skolen – i tal og tale	29
Vi skal videre, det er på høje tid!	32
Postludiet får du aldrig!	34
Tal og statistik	32
Resultatopgørelse for DP 2014	36
Balance for DP 2014	37
Budget for DP 2016	38
DP/FSL's Kursusvirksomheds resultatopgørelse for 2014	40
DP/FSL's Kursusvirksomheds balance 2014	41
Danmarks Privatskoleforenings medlemsskoler	44

Danmarks Privatskoleforenings Årsberetning 2015
Udgivet i oktober 2015
Af Danmarks Privatskoleforening (Stiftet 1921)
ISBN: 978-87-996570-8-7
ISBN (PDF): 978-87-996570-9-4

Ny Kongensgade 15
1472 København K
Tlf. 33 30 79 30
info@privatskoleforening.dk,
www.privatskoleforening.dk

Redaktion:
Kurt Ernst og Simone Dalsgaard
Layout: Christina Bruun Olsson
Foto: Simone Dalsgaard (s. 25 Colourbox)
Tryk: Tarm Bogtryk A/S

Årsmøde

Danmarks Privatskoleforening holder ordinært årsmøde

fredag d. 23. oktober og lørdag d. 24. oktober 2015 på Hotel Nyborg Strand.

Årsmødets dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Fremlæggelse af regnskab 2014 til godkendelse.
Regnskab for 2014 findes i årsberetningen.
4. Indkomne forslag:
Taastrup Realskole stiller forslag om ændring af afviklingen af DP's årsmøde.
5. Fremlæggelse af budget 2016 til godkendelse, herunder fastsættelse af kontingent for 2016.
Forslag til budget og kontingent vil kunne findes i årsberetningen.
6. Valg af:
 - a) Bestyrelsesmedlemmer.
På valg som repræsentanter for skolernes bestyrelser er Gerda Lund (modtager genvalg) og Bo Birk Nielsen (modtager ikke genvalg).
På valg som repræsentanter for skolernes ledelser er Karsten Suhr (modtager genvalg) og Kurt Ernst (modtager ikke genvalg).
 - b) Bestyrelsessuppleanter.
På valg som bestyrelsessuppleanter er Alex Corfitzen, bestyrelsesmedlem og Dan Ingemann Jensen, skoleleder.
 - c) Statsautoriseret revisor.
På valg er Søren Jensen, Deloitte A/S
 - d) Kritisk revisor og suppleant.
På valg er René Kristensen og Poul Haahr Pedersen.
7. Eventuelt.

Program

Fredag d. 23. oktober

Optakt til Årsmødet:

- Kl. 10.00: Velkomst
Kl. 10.10: Underholdning ved Klostermarksskolen, Aalborg
Kl. 10.40: Oplæg. Tor Nørretranders, forfatter. Han blev et kendt ansigt i Danmark som redaktør af Danmarks Radios videnskabsprogram Hvælv. Nørretranders store gennembrud som forfatter kom med bogen Mærk Verden.
Kl. 12.00: Frokost
Kl. 13.00: Minister for Børn, Undervisning og Ligestilling, Ellen Trane Nørby taler.

Årsmøde:

- Kl. 13.30: Åbning af årsmødet
Kl. 13.45: Bestyrelsens mundtlige beretning
Kl. 14.35: Dialog om årsberetning. Kaffepause
Kl. 15.00: Debat om bestyrelsens beretning
Kl. 15.45: Fagligheden og anstrengelsens poesi. Resultat af DP' undersøgelse v. Stefan Hermann og Klaus Mygind, Metropol
Kl. 17.00: Årsmødet genoptages
Kl. 19.15: Velkomstdrink før festmiddag
Kl. 19.30: Festmiddag med underholdning v. Thomas Buttenschøn: One-man-show med guitar og gode historier

Lørdag d. 24. oktober

- Kl. 9.00: Godmorgen
Kl. 9.10: Årsmødet genoptages
Valg af bestyrelsesmedlemmer
Kaffepause
Kl. 10.10: Debat "Hvor private må private skoler være"?... "Skal grundskoler privatiseres"? Debat mellem meningsdannere styret af Jacob Fuglsang, der er Politikens uddannelsesredaktør. I debatpanelet finder vi Kim Brinckmann, vicedirektør for Forskning & Innovation, KU, Stefan Hermann, rektor for Professionshøjskolen Metropol, Martin Ågerup, direktør for tænketanken CEPOS samt Kurt Ernst, formand for Danmarks Privatskoleforening.
Kl. 11.30: Årsmødet genoptages
Kl. 12.00: Tak for denne gang

Hvem er hvem?

Bestyrelsen:

Kurt Ernst,
Formand

Karsten Suhr,
Næstformand
(Skoleleder)

Bo Birk Nielsen,
Næstformand
(Lektor og
studiekoordinator)

Susanne Mäkelä
Green
(Konsulent)

Trine Friis
(Faglig konsulent)

Bo Mehl
Jørgensen
(Skoleleder)

Poul Sørensen
(Skoleleder)

Gerda Lund
(Social- og sund-
hedsassistent)

Sekretariatet:

Søren T. Lodahl,
Sekretariatschef

Birgit Larsen,
Sekretariats-
medarbejder

Nicolas No
Laursen,
Konsulent

Simone Dalsgaard,
Konsulent

Anette
Holmgreen,
Bogholder

Tine B.
Brandsborg,
Kursuskoordinator

Dilan Duvarci,
Fuldmægtig

Thomas Sørensen,
Fuldmægtig

Suppleanter til bestyrelsen:

Dan Ingemann Jensen
Allan Corfitzen

Statsautoriseret revisor:

Deloitte A/S v. Søren Jensen

Kritisk revision:

Rene Kristensen
Poul Haahr Pedersen

Forretningsudvalg:

Kurt Ernst
Bo Birk Nielsen
Søren T. Lodahl
Karsten Suhr

Forligsnævn:

Karsten Suhr
Poul Sørensen

Voldgiftsret:

Kurt Ernst
Bo Mehl Jørgensen

Pædagogisk udvalg:

Bo Mehl Jørgensen
Poul Sørensen
Susanne Mäkelä Green
Jørgen Korsager Green
Casper Madsen
Vibeke Bak Jensen
Tine Brandsborg
Simone Dalsgaard

DP/FSL-Kursusudvalg:

Karsten Suhr
Bo Mehl Jørgensen
Anette Holmgreen

Overenskomstudvalg:

Kurt Ernst
Karsten Suhr
Poul Sørensen
Søren Lodahl
Nicolas No Laursen

Den danske sommerskole:

Poul Sørensen

Fordelingssekretariatet:

Karsten Suhr
Poul Sørensen
Kurt Ernst

Æresmedlemmer:

Hans Jørgen Jørgensen
Henning Romme
Mogens Bregendahl
Anders Langskov
Peter Løgstrup
Ebbe Forsberg

Certificeringsudvalget:

Simone Dalsgaard

Frie Grundskolers

Sekretærforening:

Lene Schønfeld (Formand)

SFO-Lederne:

Vibeke Bak Jensen (Formand)

Viceinspektørforeningen:

Peter Hugger (Formand)

DP-seniorer:

Helle Byskov (Formand)

"Den uendelige bro". Gjøde og Povlsgaard, 2015
Foto: Aarhus I Billeder

Altid det samme,
intet nyt,
aldrig det samme,
alt nyt!

Kurt Ernst:

"Et af de mest populære kunstværker ved årets "Sculpture by the Sea" var "Den uendelige bro" – en cirkulær bro, skabt af arkitekterne Gjøde og Povlsgaard. Kunst kan mere end en hel beretning.

Jeg tog turen rundt på en smuk sommerdag i juni ved stranden tæt på Århus. Jeg tænkte kun skole. Det gør man tit i min branche. Og det slog mig, hvor smuk sådan en tur på broen var – altid uafsluttet, aldrig færdig, uendelig!

Foroven er himlen, under dig havet, men broen er fundamentet, den står

i grunden. Foran dig er horisonten, bag dig en lysegrøn og livgivende skov. Man ånder, og selv luften er nærende. Man bevæger sig rundt – helt rundt. Bliver også lidt rundtosset – 360 graders perspektiv – en uendelig masse fokuspunkter, en fantastisk tur, så enkelt og ligetil, kun en vej eller mange veje, ingen udveje, men alligevel på broen – se ned, se op! – og så altid tilbage ved udgangspunktet. Altid det samme, intet nyt, aldrig det samme, alt nyt!

Sådan er liv, sådan er det med skolerne. Måske skal jeg tilføje, at "Den uendelige bro" – blandt godt 50 kunstværker – naturligvis var børnenes favorit."

Skriftlig beretning 2015

Værdierne gør forskellen!

Den skriftlige beretnings anliggende er at sætte det seneste års begivenheder på skoleområdet i et privatskoleperspektiv, der så forhåbentligt kan forstærke fundamentet for den fortsatte udvikling af vores skoleform. Beretningen vil – som altid – redegøre for de overordnede politiske og pædagogiske holdninger og synspunkter, som foreningen har antaget og kæmpet for. Perspektiv og tilbageblik hænger sammen, som fornyelse og tradition gør det. Vi tror på, at en cocktail af tradition og fornyelse, hvor vi hele tiden og altid søger at finde ind til meningen med skolen, med undervisningen, med livet, er og skal være kernen i arbejdet og samværet med børnene på skolen. – og kernen i samarbejdet og samværet mellem alle aktører, og sidst – og i denne sammenhæng væsentligst i samarbejdet og samværet – mellem skolens bestyrelse og ledelse samt mellem alle skolerne og Danmarks Privatskoleforening.

At (på)virke

Omdrejningspunktet for beretningen er som altid den pædagogiske udvikling af skolerne – og aktuelt i sammenhæng med den folkeskolereform, der nu er i sit andet leveår. Vi er frie – men kun i en vis udstrækning. For reformen og udviklingen af folkeskolen påvirker på godt og ondt også vores skoler, vores vilkår – os! Og det skal den også gøre! Hvordan har skolerne så klaret sig siden sidst? Hvad enten reformen (på)virker eller ikke (på)virker, skal de frie grundskolers udviklingsarbejde fortsat pakkes ind i værdier, viden og vilje, ellers er det ingen fri grundskole.

Vidensgenerator og livsfabrik

I hvor høj grad har reformen inspireret de private skoler? Og har det påvir-

ket forholdet mellem folkeskole og fri grundskole? Vækst eller stagnation – i konkret forstand og i værdimæssig og overført forstand!

Og er dannelsen forsvundet med test og målstyret undervisning? Nej, vil vi sige. Dannelse set i sammenhæng med skolens opgave som vidensgenerator og 'livsfabrik' er fortsat særdeles relevant, og privatskolerne forsømmer den ikke, er vi overbeviste om. Vi er opmærksomme på værdiernes overordnede særdeles store betydning for den gode skole.

Værdierne gør forskellen, og vi passer på dem!

Respekt!

Skolen er altid genstand for en voldsom debat – og kritikken og den negative omtale fylder mere i disse år end tidligere. Om reformen vil ændre på dette, er ikke overbevisende sandsynligt, skrev vi sidste år. Vi tror fortsat på reformens positive betydning for folkeskolens udvikling, men konstaterer store lokale forskelle i udfoldelsen, og det afgørende gennembrud er endnu ikke kommet. Det er vi kede af, fordi både lærerne på hele grundskoleområdet og specifikt folkeskolen kunne fortjene en større respekt fra brugerne – forældrene og medløberne i pressen. Alle indsatser, der kan medvirke til at understøtte og forbedre skoler og læreres autoritet, skal intensiveres. Dette er også den frie grundskoles overordnede forpligtelse.

Eller er det, som Asta Semrau Andersen skrev i Politiken her i maj 2015?

"Mit sidste og afsluttende år af folkeskolen er blevet til et forfærdeligt langt eksperiment med den nyindførte reform

Festina Lente

– regeringens såkaldte bud på at gøre danske børn kloge nok til at konkurrere med resten af verden.... Heldagsskolen efterlader dygtige elever med en fortvivelse om skolens ligegyldighed og fagligt yderst lave niveau, og de elever, der endnu ikke er så dygtige, efterlades i troen på, at skolens lette niveau vil fortsætte videre på deres kommende uddannelse."

Det væsentligste arbejde af alle

Lad det følgende være et forsøg på en aktuel fortolkning af friheds- og værdibegreber. I forhold til disse overbegreber vil vi se nærmere på, hvordan de aktuelle vilkår og handlemuligheder er påvirkede heraf. Vi taler om grundskolen – folkeskolen og de frie skoler.

Men først og sidst er det børnene og deres forældre, det handler om. Børnene er og skal være det eneste målobjekt, om dem handler det hele. Men de interne aktører på skolen: de voksne, lærere og forældre med flere skal jo alle – på forskellig vis inddrages i "børnearbejdet" – for det er et arbejde – og det væsentligste og mest betydningsfulde af alle!

Minister for børn – på vej til og i skolen

Om ny regering og ny minister og dennes politik
– og om en afgået minister med en svær drejebog

I juni 2015 havde vi folketingsvalg, og vi fik som bekendt en ny regering. Hvad det reelt vil kunne betyde for privatskolernes forhold, har vi i skrivende stund ikke et tydeligt indtryk af endnu. Men vi er meget opmærksomme på signalerne. Er der lettelse på vej, eller ligger strammeskruerne fremme?

Børnene er med igen

Den nye minister på vores område blev Ellen Trane Nørby (V), som blev minister for børn, undervisning og ligestilling. Børnene er med igen. Som det erindres har de mindste børn været "kastebolde" i den tidligere regerings store "resortstrid". Først var de undervisningsministerens, så blev de socialministerens (og det endda i to omgange). Nu er de så tilbage i Undervisningsministeriet, og det er godt. Det var sandelig på tide, at man fra politisk hold ophørte med at betragte børn som sociale tilfælde, frem for nysgerrige børn på vej mod skolen. Alle ved jo, at den store sammenhængende indsats fra dag ét på denne jord, batter mere end selv den mest fancy fordybelse i lekticaféen kan gøre det. Det er evident, siger forskningen: Enhver krone givet ud så tidligt som muligt, giver bedre afkast end penge brugt på skolen¹.

Giv tid

Vi ser frem til et godt og tæt samarbejde med ministeren og hendes ministerium. Vi konstaterer i regeringsgrundlaget, at der ikke er så mange nye reformer på vej. Det kunne man vel også forvente, ville nogen sige. Ja, man kunne håbe på det, og man skal huske på, at folkeskoleforliget politisk er særdeles bredt sammensat. Den nye regering kan ikke bare føre Venstre-politik. Og skolerne har brug for lidt tid. Det er vigtigt at finde ud af, hvad der virker, og hvad der måske kan gøres på en anden og mere hensigtsmæssig måde.

Brug "friheden" til at levere varen
Vi konstaterer med stor tilfredshed, at ordet 'frihed' går igen i ministerens meldinger. Hun vil arbejde for at ændre på reformens bestemmelser på områder, hvor det gik anderledes end forventet. Hun vil angiveligt give skolerne frihed til at indrette sig, som de vil, men – som hun udtrykker det – er det kommunerne, der ejer skolerne, og nu må de bruge friheden til at levere varen. Men er kommunernes frihed reel? Kommunernes opfattelse er, at friheden begrænses af en manglende finansiering. Og regeringen var heller ikke mange dage gammel, da den i regeringsgrundlaget annoncerede, at "kommunerne skal indarbejde et omprioreringsbidrag i det kommunale udgiftsloft på 1 % om året fra 2016"² – ifølge formanden for KL, Martin Damm, Venstre-borgmester i Kalundborg, et sparekrav på 2,5 mia. årligt, hvad der ikke kan undgå at berøre folkeskolerne.

Den sværeste drejebog

Den afgående undervisningsminister, Christine Antorini, har sat sig store spor, men ikke lige kønne vil nogen mene! I DP's øjne var hun en seriøs minister med store ambitioner på folkeskolens vegne. Men den drejebog, hun fik udleveret, var måske en af de sværeste en undervisningsminister nogen sinde har haft. DP havde et meget fint samarbejde med hende. I forholdet til de frie grundskoler var hun altid ordentlig. Hun respekterede vores skolars behov for rimelige "frihedsrammer". Gang på gang gav hun udtryk for, at forholdet mellem folkeskolen og de frie grundskoler skulle "reguleres" ved udviklingen af pædagogikken. Hun troede på, at vi sammen kunne udvikle hinandens skoler og forfaldt aldrig til økonomiske straffeekspeditioner.

Ellen Trane Nørby, Undervisningsminister
– og igen også for børn!

Christine Antorini

¹ Jacob Fuglsang: "Den store løgn om uddannelse", s. 30

² Regeringsgrundlaget "Sammen for fremtiden" blev præsenteret af Lars Løkke Rasmussen ved regeringens tiltræden 28.6.2015. Folkeskolen.dk 29.6.2015 og "Årets gang", Signe Holm-Larsen

Søg fællesskabet og bevar forskelligheden

Om folkeskolerne og privatskolerne og deres fællesmængde.
Og om opdragelsen til det store fællesskab

Folkeskolereformen har medført en voldsom debat om folkeskolen – og om privatskolerne. Det er fortsat DP's opfattelse, at også privatskolerne kan lade sig inspirere af rigtig mange af "elementerne" i reformen, men de vanskelige implementeringsøvelser sammenholdt med børn, forældre og lærernes reaktioner viser også, at den kun kommer til at virke, hvis folkettinget vil respektere det lokale niveauets rolle. Folkeskolen er kommunal, og ligesom privatskolerne ikke er ens, bør folkeskolerne heller ikke være det. Derfor er også på folkeskoleområdet den lokale dialog om skolens opgaver og rolle så vigtig. Det betyder, at kommunerne hver især har et kæmpeansvar for sammen med ledelsen på den enkelte skole at få det hele til at spille sammen.

Intet enslydende "Vi" og "De"
Reformen er faktisk i rigtig mange kommuner kommet fint af sted. Men der har også været mislyde. Det er dem, vi hører – og det er dem, der spiller med, når man opstiller mere eller mindre anstændige sammenligninger op mellem dem og os. Så er det, at det er så vigtigt at gentage, at "dem"/"de andre" langt fra er noget veldefineret og enslydende og entydigt, og at "os"/vi langt fra er det heller.

Fællesmængden
Naturligvis er der en overordnet ramme for folkeskolens virke, men den er altså meget elastisk, og naturligvis er der en overordnet ramme for de frie grundskolers virke, og den ramme skal ikke gøres mindre elastisk. Naturligvis er rammerne overlappende. Der er en stor "fællesmængde" – alt andet ville være forkasteligt. De to skoleformer arbejder i det samme samfund med de samme udfordringer og de samme børn. Det er vores børn alle sammen! Og alle børn skal have den bedste skole.

Forskelligheden er udgangspunktet
Igen bliver det banalt: Den bedste skole er ikke den samme for alle børn. Vi skal acceptere forskelligheden som udgangspunktet for vores søgen efter fællesskabet.

Desværre mener rigtig mange – også blandt de frie skoler – at udgangspunktet er fællesskabet, og efter skoletiden kan det så i heldigste fald ende med, at man som voksen kan leve med forskellighederne i det store fællesskab: Samfundet.

Mere enkelt og omvendt sagt på den måde: Mange tænker om "os", at vores velfungerende fællesskaber "producerer" asociale og ikke-samfundssindede borgere. Det er oplagt en forkert analyse. I udgangspunktet er fællesskabet naturgivet og med et beskedent antal deltagere (i starten forældreskabet), og det er en fornuftig og overskuelig organisationsform. Denne form kan også udstrækkes til at forstås som en "metode" eller et "middel".

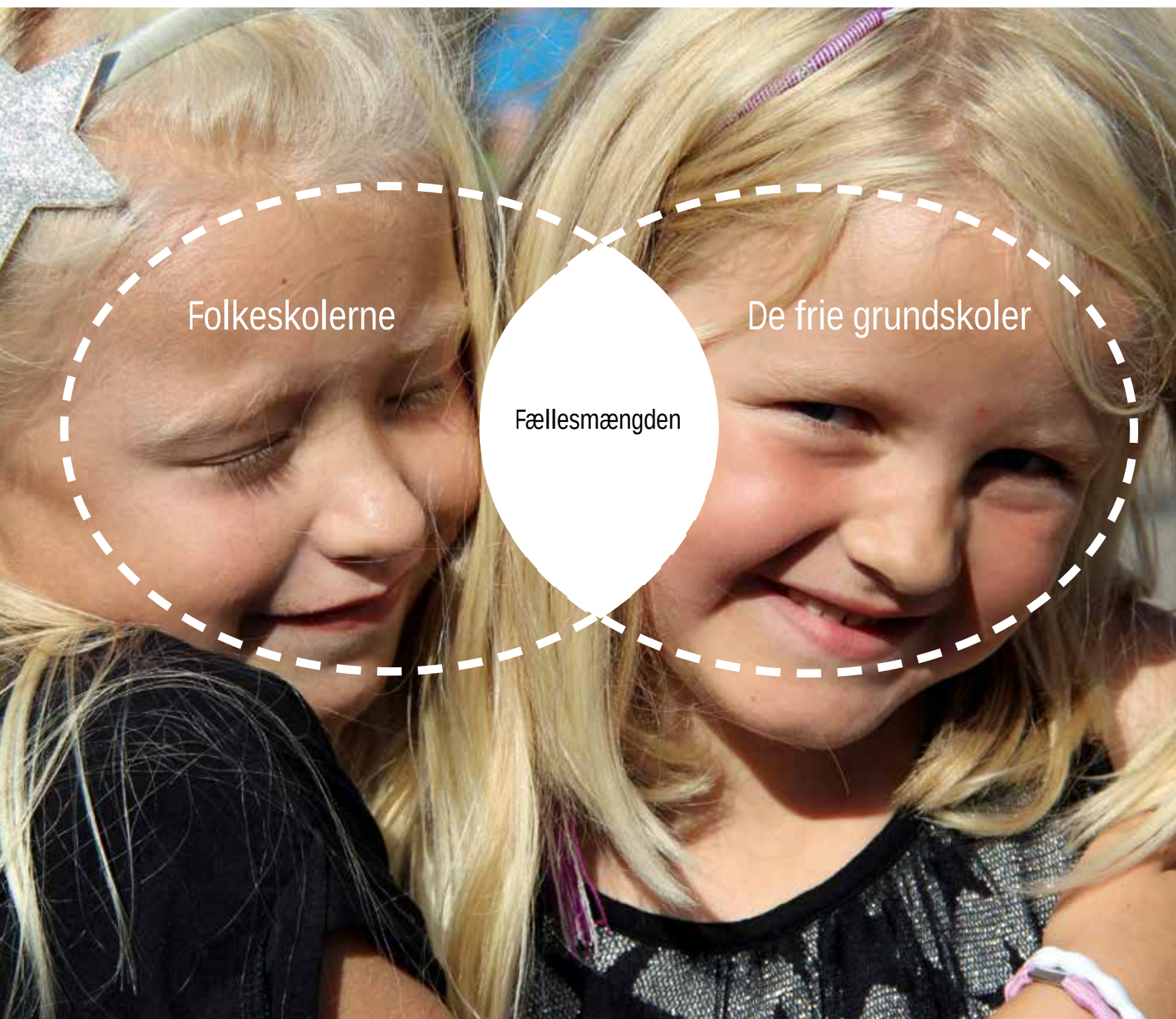
Opdragelse til det store fællesskab
Der eksisterer og vil altid eksistere et folkehav af små fællesskaber. Men vi bliver større og ældre, og i en kompleks verden kan de små fællesskaber ikke stå alene. Skolens opgave er at opdrage og oplære til at deltage i det største fællesskab. Man begynder i små fællesskaber, der hele tiden udvides fra familien, fra stuen i børnehaven, klassen i skolen, i kvarteret, i landet, samfundet, fællesskabet til det største – menneskeheden! Vi er forskellige, men samfundets fornemmeste målsætning må da være at skabe nye fællesskaber, som ikke er naturgivne. Vi skal altså gøre op med forskellighederne i samfundet – især når vi taler om uligheder og ulige vilkår! Det er det eneste mulige svar

for alle skoler på et (verdens-)samfund, som vi skal kunne være bekendt i forhold til netop børnene – et samfund og et fællesskab, som kan overleve.

Fællesskabet er ikke udgangspunktet – det er målet
Derfor er udgangspunktet ikke fællesskabet i skolen. Det er snare "metoden". Målet er derimod, at vi som voksne samfundsborgere kan leve sammen i det store fællesskab – med mange forskelligheder og færre uligheder. Derfor er rammerne – og skal fortsat være det – for folkeskolen og de frie skoler overlappende, men de er ikke de samme. Igen: Vejene er mange og forskellige, men hvis verden skal overleve, må fællesskabet være målet for alle. Vel, det er idealistisk og supernaivt, men er både nødvendigt og lovligt, når man har med børn at gøre, og det mål skal vi have for og med børnene, hvad enten forældrene tror mest på Vorherre eller Mammon, og uanset om man befinder sig i indkant eller udkant i Danmark eller den store verden eller på nederste eller øverste trin på det sociale klatrestativ.

Livets alfabet

Det er ikke bare et almindeligt alfabet, børnene skal mestre: det er livets alfabet. Så rammerne lapper over, men de er forskellige – og kan ikke og skal ikke være identiske. Hvis rammen er låst fast, eller hvis kun en vej er tilladt, hvis staten og kommunen er alting, og intet menneskeligt eller spirituelt/religiøst eksisterer – eller af staten tillægges værdi – kan man muligvis tale om en slags fællesskab, men det vil blive et totalitært et af slagsen og uegnet for et værdigt menneskeliv. De private skoler er gode til fællesskab. De private skoler har fra den første dag medvirket til at danne nyttige, kreative og samfundsbevidste borgere. Hvad vil I mere?

Folkeskolerne

De frie grundskoler

Fællesmængden

Signalforvirring og hulahop-tid

Om folkeskolereformens år 2 – og en påmindelse om dens hensigt

Medierne har været fyldt med historier om reformens manglende succes. Alt er galt, og reformen har medvirket til – med mediernes katastrofevinkel – ”folkeskolens styrtblødning og privatskolernes blomstrende vækst”. Dette udsagn vil vi senere forholde os til.

Skoleåret 2014-15 var første år med folkeskolereformen i praksis. Først var lærerne imod den, nu er det også forældrene. Således konstaterede forældreorganisationen Skole og Forældre ved parallelle undersøgelser i september 2014 og maj 2015 en stigning fra 23 % til 37 % i antal forældre, som er utilfredse eller meget utilfredse med 2014-ordningen; mere end en tredjedel af forældrene er altså skuffet over reformen efter det første år.³ Reformens hovedindsatsområder er som bekendt:

- A. En længere og varieret skoledag
- B. Et kompetenceløft af lærere, pædagoger og skoleledere
- C. Få klare mål og regelforenklinger
- D. Trivsel

I de følgende afsnit vil vi kigge ind på reformens fire hovedindsatsområder og trække paralleller til udviklingen af samme på de frie grundskoler – og i særlig grad privatskolerne.

Fortsat skinger debat

Et af reformens mest omdiskuterede tiltag har været den understøttende undervisning – eller som Jacob Fuglsang har døbt den – ”understøttende signalforvirring eller hulahop-tid”. Mest kritiske er forældrene med hensyn til lektie tilbuddet, hvor utilfredsheden er vokset fra 26 % til 44 %.

Mere end en tredjedel af forældrene er også utilfredse med spørgsmålet om bevægelse i skoletiden og den længere skoledag. Den til tider noget skingre debat blandt forældrene om den længere skoledag, lektiehjælpen og den faglige fordybelse blev indgående behandlet i beretningen sidste år. Men både forældre og lærere er i stort antal fortsat bekymrede for den længere skoledag – egentlig med stort set den

samme begrundelse, at forberedelsen (og lektierne) med fordel kan klares hjemmefra.

Baggrunden fortrængt?

Fortrængt er det åbenbart, at reformen faktisk forsøger at rette op på den kedelige kendsgerning, at ”indførelsen af femdagesugen i 1970, afkortningen af lektionslængden og de senere årtiers stadig stærkere økonomistyring tilsammen har bevirket en så massiv timetalsreduktion på folkeskolens 1.- 9. klassetrin, at selv det relativt pæne timetalsløft i 2014 ikke har været nok til at opnå samme timetalsniveau som i 1960!”⁴ Det er kun ”fremmedsprogsundervisningen og historie-samfundsfag, som står stærkere i 2014 end i tidligere perioder, hvilket harmonerer godt med samfundets internationalisering og tidens individ- og konkurrencefokusering”.

Som Signe Holm-Nielsen og Lars Qvortrup udtrykker det⁵: ”Ja, der er sket en forøgelse af det samlede antal timer, eleverne går i skole, hvis man sammenligner med 1975. Men i forhold til 1960 er forøgelsen beskednen, og den forsvinder, hvis man indregner den tid, børn i 1960'erne brugte på lektielæsning eller skoletid. Den afgørende forskel er derfor, om skolens lektiehjælpstilbud har kvalitet. Den understøttende undervisning bør (derfor) have høj prioritet, og fokus bør rettes mod en mere kreativ og konstruktiv udnyttelse af de nye muligheder, for det er der, snarere end i længden, forskellen ligger, i hvert fald i forhold til 1960. Og jo, børnene kommer undertiden trætte hjem. Men hvorfor er det negativt, når de kommer trætte hjem fra skole, men superfedt, når de kommer udmattede hjem fra fodbold? For det er altså også sjovt og lærerigt at gå i skole.”

Tidsforbrug på fag gennem nyere skolehistorie

Årlige timer per elev

	1960	1975	2014	2014 vs. 1960
I alt	8.766	6.840	7.890	-10 %
Dansk	2.500	1.800	2.160	- 13,6 %
Matematik	1.533	1.080	1.350	- 12 %
Engelsk	500	450	630	+ 26 %
Kristendom	400	300	300	- 25 %
Naturfag	1.033	720	840	- 18,7 %
Musiske fag	817	480	570	- 30,2 %

Kilde:

Signe Holm-Larsen: Elevtimetal i folkeskolens fag fra 1960 til 2014: Uddannelseshistorisk Årbog 2014

³ Tv2.dk 10.6.2015 og Skole-forældre.dk 15.6. og 1.7.2015.

⁴ Signe Holm-Larsen: Elevtimetal i folkeskolens fag fra 1960 til 2014 – fra den Blå Betænkning til heldagsskolen

⁵ Politiken, 15.08.15

Ideologier

Glemmer du, så husker jeg ...

Mange glemmer – inkl. Ministeren for undervisning, der nu mener, at reformen har skabt »for lange skoledage« – at længere dage netop var en af reformens centrale pointer – ja, en nødvendighed for at skabe en ny og mere varieret skoledag med leg og læring, bevægelse og faglig fordybelse. Skulle det være et problem, at børn i 2. klasse nu først har fri klokken 14.30. Det var de samme børn, der før reformen oftest blev afhentet i søen ved 16.30-tiden?

Desuden er det blevet endnu tydeligere siden sidst, at problemet faktisk fortsat er manglende tid, for på visse klassetrin æder pauser og lektiehjælp næsten den understøttende undervisning op. Paradoksalt! Og så mangler der rigtig mange steder lidt kvalitet i den nye undervisning.

Ellen Trane Nørby har tilkendegivet, at hun ikke agter at "lukke øjnene for de ting, der ikke fungerer", og at justeringer vedr. bl.a. inklusion, lektiecafeer og understøttende undervisning er under

overvejelse.⁶ I det følgende belyses nogle af de områder, hvor implementeringen især har skabt debat.

Fastholder vi den faglige kvalitet?

For de private skoler er det ikke så afgørende om aktiviteterne hægtes op på eller kaldes for "understøttende aktivitet". Og vi har set mange udformninger heraf på de frie skoler. Foreningens eneste bekymring kunne være, om den faglige kvalitet fastholdes. Tilbuddene er i hvert fald ikke alle steder et fagligt løft! Især kan vi være lidt bekymrede for de musisk-æstetiske fags forhold. Fokuseres opmærksomheden alene på "de vigtigste fag" – dansk og matematik – ses nogle steder en tendens til at "nedgradere" de kreative fag til en slags frikvartersaktivitet og desuden måske sænke timetallet lidt.

Ikke ligegyldigt!

Det er heller ikke ligegyldigt, hvem der læser fagene. De skal betjenes af de bedste lærere, og målene for og med de kreative fag skal være lige så ambitiøse som for de andre fag. (Og god

idrætsundervisning er ikke bare noget med 'bevægelse'!).

Faktisk viser både pædagogisk, didaktisk og neuroæstetisk forskning, at kreative fag og æstetiske læreprocesser fungerer som en løftestang for al læring. Desuden med billedhuggeren Bjørn Nørgaards ord⁷:

"Kunst kan fremavle nytænkning og innovation. Kunst kan forandre verden, fordi kunst kan forandre det enkelte menneske – og forandring bæres igennem af enkelte mennesker".

Flere aktuelle rapporter har faktisk anbefalet, at vi styrker de æstetisk-musiske fag for at opnå bedre PISA-resultater. PISA 2015-testene er i fuld gang, og det skal blive spændende at se, hvordan eleverne klarer sig i den reformerede skole. Resultaterne offentliggøres i december 2016.

Men helt skidt går det jo ikke

Danske 4. klasse-elever er blevet bedre til at læse. I 2006 lå de blandt de 18 bedste lande, mens kun fire lande blandt de bedste 50 klarer sig signifikant bedre end Danmark i 2011 (PIRLS 2011⁸).

En anden undersøgelse (TIMSS 2011⁹) viste, at der blandt over 60 lande kun er otte lande, der er signifikant bedre end Danmark i matematik og natur/teknik. Igen bemærkes, at der ingen sammenhæng er mellem elevernes resultater og skolestørrelse, klassestørrelse, og timetal. En tredje undersøgelse (ICCS 2209¹⁰) viste, at Danmark sammen med Finland ligger nummer ét med hensyn til at forberede 8. klasseeleverne på deres fremtidige liv som samfundsborgere i en globaliseret verden. Næste rapport forventes i 2016.

⁶ Folkeskolen.dk 2.7.2015.

⁷ Aterisk, nr. 73, marts 2015, p. 14 ff.

⁸ PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study)

⁹ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study)

¹⁰ ICCS (International Civic and Citizenship Education Study)

løbetur

I november 2014 viste en undersøgelse (ICILS 2013¹¹), at danske skoleelever ligger i toppen ved en sammenholdning af deres pc- og informationskompetencer med elever i 20 andre lande.

Lektiecaféen – er det 'latte' og hygge eller fordybelse?

De såkaldte lektiecafeer har i det forløbne skoleår været organiseret meget forskelligt fra skole til skole og ofte med et ret tilfældigt præg. Nu er det så blevet obligatorisk. Siger eleven nej til "lektiehjælp", skal man have faglig fordybelse i stedet. Det er måske derfor, at en 9.-klasseelev, Casper Greve Jensen, i et debatindlæg i Politiken betegnede lektielæsning som "et heldagsfængsel for mindreårige".

"Café? – Seriøst?!"

I vores optik kan det virke mildest talt uheldigt for al motivation, når den faglige fordybelse nærmest bliver en slags straf for ikke at ville lave lektier. Ja, det er vel nærmest absurd.

Det er heller ikke det bedste signal, der afsendes, når man sidestiller lektielæsningen, der vel for i hvert tilfælde de fagligt stærkeste elever er en fagligt fordybende aktivitet, med en café. Det virker useriøst. Det er derfor fint, at mange nu arbejder for, at betegnelsen skal være "lektiehjælp", andre overvejer om begrebet "lektier" helt burde skrottes. Så bliver der endnu bedre tid til "latten".

Lektielæsning handler om at træne. At øve sig for at blive bedre. Uden at have en sikker dokumentation herfor tør vi godt alligevel forsikre, at på vores skoler er lektiehjælpen af nogen lunde samme omfang som før reformen. Og vi er også ret sikre på, at lektier fortsat i vid udstrækning vil være en aktivitet, som også kan – eller skal – finde sted hjemme – og for de mindste elevers vedkommende ofte sammen med mor og far.

¹¹ ICILS(International Computer and Information Literacy Study)

Specialundervisning og inklusion

Om tilskudsordninger og finanspædagogiske overvejelser, om det skal kunne "betale sig" – og så den med fisken på disken

I maj 2015 blev loven om en ny ordning for tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på frie grundskoler vedtaget. Desuden forlængedes den midlertidige tilskudsordning for inklusion på frie grundskoler (inklusionsstilskud) for perioden fra den 1. august 2015 til den 31. december 2016.

DP er meget tilfreds med det forenklede tilskudssystem, der alt i alt efter vores opfattelse lægger op til en bedre udnyttelse af ressourcerne og bedre muligheder for at foranstalte den pædagogiske støtte, som den støtteberettigede på ethvert tidspunkt måtte have behov for. Der gives således den enkelte skole, som har kendskabet til de pågældende elever, en bedre adgang til at sammensætte støtten. Lovforslaget ændrer ikke på det forhold, at skolen – når PPR har konstateret et behov – er pligtig til at yde støtten. Samtidig vil det betyde, at de frie grundskoler nu sandsynligvis vil opnå en væsentlig bedre tilskudsdekning til specialundervisningen til elever med behov for mindst ni ugentlige timer. Desuden bliver der mulighed for under friskoleloven at etablere såkaldte profilerede specialskoler/afdelinger.

Finanspædagogiske overvejelser

I den frie grundskolesektor har debatten om specialundervisning og dens finansiering fyldt rigtig meget. I folkeskolen har det nok i højere grad været inklusionen, men – vent bare – den diskussion vil også komme til at fylde meget hos os. Det er et grundvilkår i vores sektor, at pengene og deres prioritering i højere grad end i folkeskolen er kædet sammen med den enkelte skolens pædagogik og profil. Det er fint sådan! Det giver sunde overvejelser i forhold til middel/mål-afvejning – og igen i forhold til

skolens værdigrundlag og pædagogiske tilbud. Faktisk er denne lokalt forankrede finanspædagogiske overvejelse nok noget af det allermest værdifulde og betydningsfulde, vi har, som grundbetingelse for de frie grundskolers virke.

Så husker vi ... alt

Når vi har deltaget i debatterne om tilskud, specialundervisning og inklusion, må vi ofte spørge os selv (og især de andre), om vi allerede har glemt, at den gamle specialundervisningsordning både var for dyr og for dårlig. I 2009 blev det opgjort, at hvert fjerde barn i løbet af deres skolegang blev sendt til psykologen. Godt 30 % af de kommunale skolebudgetter vedrørte specialundervisningen, og den almindelige undervisning var økonomisk blevet tilsvarende udhulet. De særlige tilfælde var nærmeste blevet "almene".

Plads til alle

Uanset de økonomiske rammer samt pædagogiske og organisatoriske ændringer/reformer vil vi gerne fastslå, at vi fortsat opfatter det som en nærmest grundpædagogisk overordnet præmis for alle skoler – og altså også for privatskolerne, at der skal bruges midler – og kroner – til at hjælpe alle børn så godt, som det overhovedet kan være muligt. Indholdet, specialpædagogikken og omfanget kan variere fra sted til sted, det samme kan behovet og opgaven. Vi har et værdibaseret skoletilbud, men ved godt, at et barn kan have store indlæringsvanskeligheder, uanset om dets forældre hedder Lars eller Helle, er socialistiske miljøaktivister, neoliberaler, tror på Vorherre eller på en helt anden guru.

Hvor er det dog nogle forfærdelige fordomme om forvredne menneske- og skolesyn, mange privatskoler udsættes for: Vi er asociale og undslår os fællesskabet. Desværre er der også i de frie skolers kredse mange, der mener, at det især er visse privatskoler, der er det store problem – især i forhold til medier og folkestemning, hvilket også kan udlægges således, at vi får skylden for at sætte den politiske velvilje for de frie skoler generelt på spil.

Skam få den, der ikke har forstået det!

DP vil gerne sige det helt klart: Det er skolernes forpligtigelse at optage alle børn, der måtte ønske dette ift. skolens værdigrundlag. Det er ikke i orden at afvise elever med særlige behov eller svage faglige forudsætninger! Men det er ikke udtryk for manglende social ansvarlighed, hvis man simpelt hen ikke har hverken økonomien eller det i det konkrete tilfælde fagligt set bedste pædagogiske tilbud.

Uanset økonomi og tilskudsforhold er det derimod en ubetinget forpligtelse, at alle børn mødes i en skole, der har fællesskab og inklusion, som sin hovedforudsætning. Man kunne næsten sige, at inklusion er alle pædagogikkers fælles og indledende grundlovsparagraf for omgangen – både den sociale og den faglige – med børn på en skole! Skam få den lærer eller leder, der ikke har forstået dette!

Skal det kunne "betale sig"?

Vi har konstateret, at andre skolefor- eninger har drøftet både med den tidligere minister og flere politikere, om det nu er tiden for sociale taxametre med større tilskud til skoler, der måske i forhold til en enkelt faktor, der så gøres

til "taxameteren", løfter en eller anden mere eller mindre "social" opgave – fx. i forhold til enlige fædre, rygende mødre, junkier på stenbroen, alkoholiserede direktører, politikere på sovepiller eller ...

I vores øjne ville det være en yderst risikabel vej at gå, for så reducerer man jo netop skoleopgaven og fællesskabet til noget, som "skal kunne betale sig". For DP er det vigtigt at fastholde friheden til at skolen vælger sine egne veje og prioriteringer, for os er det vigtigt, at vi fortsat har muligheden for at agere eksperimentarium, for os er det vigtigt at kunne komme med nye bud på den pædagogiske udvikling, for os er det vigtigt at sikre alle børn og hele skolen et grundlag for en eksemplarisk skolegang med mulighed for kvantespring og mønsterbrud. Det er et forpligtende og frit fællesskab på en og samme tid.

Vi vil kraftigst muligt advare politikerne om meget kontraproduktive effekter af "sociale taxameterordninger". Det vil ødelægge et tilskudssystem, der faktisk har fungeret ganske godt, inden det blev udhulet med en 4 procents reduktion af koblingsprocenten. DP har svært ved at forstå, at nogen i den frie skolesektor kan se det fornuftige i at vende tilbage til et meget stærkere tilskudsdifferentieret system, hvor modellen klart og tydeligt indikerer, hvordan pengene skal bruges ude på skolen. Vi tror på, at den enkelte skole – dens ledelse, lærerne, pædagogerne, forældrene og børnene bedst ved, hvordan sparsomme ressourcer prioriteres. Enkelte kan måske erindre den gamle tilskudsmodel? Forestiller man sig igen en tilskudsmodel med ti grupper/puljer – eller hundrede?

Vi er bange for en ny stor "gruppe 10", hvor der – som nogen vil huske – ikke var noget loft over forbruget – til gengæld var der heller ikke noget tilskud!

Skolerne skal have lov til at disponere selv

Det er rigtigt, at foreningen i flere tilfælde i det seneste år har været stærkt restriktive i forhold til at fjerne tilskudsmidler fra det almene driftstilskud til mere bundne opgaver som fx specialundervisning og inklusion samt vikartilskud. Den rolle har vi påtaget os, fordi vi gerne ville sikre jer på skolerne bedre økonomiske muligheder i forhold til helheden og det almenpædagogiske samt sikre jer friheden til at disponere, fx i forhold til specialpædagogiske opgaver!

Den politiske debat

De borgerlige partier har med Anni Matthiesen (V) i front har været meget opmærksomme på, at de frie skoler i de senere år kun har fået dækket ca. 40 % af den ekstra udgift til støttekrævende elever. På enkelte skoler har dette ført til, at sådanne elever er blevet afvist ved døren. Derfor har de reelt ikke haft samme frie valg mellem folkeskolen og frie skoler som andre børn. Det førte foråret 2015 til de borgerlige partiers fælles beslutningsforslag om en regeringsundersøgelse af, hvordan børn og unge med særlige behov kan sikres et friere skolevalg ved, at kommunerne forpligtes til at lade pengene følge barnet – med Anni Matthiesens (V) ord:

"at finde en løsning, så vi for det første sikrer det frie skolevalg, og for det andet at De Frie Grundskoler fortsat kan tage det sociale ansvar".¹²

Christine Antorini (S) nævnte, at "regeringen (...) selvfølgelig ikke (kan) støtte beslutningsforslaget", og at det modarbejdede den nye ordning vedrørende specialundervisningstilskud til de frie skoler – en nyordning, der faktisk blev vedtaget i Folketinget ugen efter, og som er nærmere omtalt ovenfor. Desuden mente hun, at hvis kommunerne forpligtedes til at lade pengene følge barnet, ville det gøre de frie grundskolers hidtil ensartede tilskud afhængigt af den enkelte kommunes økonomi. Samtidig ville denne tilskudsmodel kunne begrænse kommunernes styringsmuligheder på specialundervisningsområdet.

Også Lotte Rod (RV) var uenig med forslagsstillerne om midlerne, fordi undersøgelsen

"dels ikke hænger sammen økonomisk, dels ikke er den rigtige model set med radikale øjne".

Danmarks Privatskoleforening er enig i dette synspunkt og finder ligeledes, at det på sigt vil kunne underminere det nuværende tilskudssystem. Den daværende undervisningsminister lovede dog at sætte en undersøgelse i gang, men så kom valget!

Nu er det så V-regeringen, der har stafetten. Og i regeringsgrundlaget¹³ hedder det da også, at Regeringen vil sikre bedre rammer for elever med særlige behov, der også skal have bedre mulighed for at vælge en fri grundskole. Desuden vil Regeringen foretage et eftersyn af inklusionen i folkeskolen.

¹² B 71 Forslag til folketingsbeslutning om at undersøge, hvordan børn og unge med særlige behov kan sikres et friere skolevalg. Fremsat 6.2.2015 af Anni Matthiesen (V), Anne-Mette Winther Christiansen (V), Alex Ahrendtsen (DF), Karina Adsbøl (DF), Merete Riisager (LA), Thyra Frank (LA), Daniel

¹³ http://stm.dk/multimedia/Regeringsgrundlag_2016.pdf, p 18. Rugholm (KF), Mai Mercado (KF) og 1. behandlet/henvist til udvalg 19.3.2015. Se også Uddannelseshistorie 2010 s. 143-144 og Uddannelseshistorie 2012 s. 182 samt folkeskolen.dk 26.3.2015.

¹⁴ Altinget, 14. august 2014

1.b har det godt når:

- vi hjælper hinanden
- vi leger sammen
- vi er søde mod hinanden
- der er stille i timerne

Den enkleste løsning

Med hensyn til tilskudsordningen vil vi igen advare mod fantasifulde taxameterordninger. "Keep it simple", så både forældre, de frie grundskoler, folkeskolen og kommunalpolitikere kan gennemskue det. Som Anni Matthiesen så ramende har udtrykt det¹⁴: "(er) taxametersystemet et komplekst kludetæppe, som nærmest kræver specialister for at gennemskue. Derfor bør vi se med friske øjne på hele systemet i stedet for at lave nye lappeløsninger for at løse nogle konkrete problemstillinger". Vi vil endnu engang tillade os at pege på den letteste og for alle parter mest hensigtsmæssige måde at løse problemet på: Løft koblingsprocenten til 75 %!

Vi håber, at skolerne forstår vores bevæggrunde og deler politikken. Vi har sikret flere midler til specialundervisningen, men inklusionen og den almene undervisning skulle ikke bøde mere, end det allerede er sket. Dette ville simpelt hen være underminerende ikke bare for de private skoler, men for alle elever – fællesskabet.

Inklusion – hvordan går det så?

I folkeskolen har der nu – i hvert fald på papiret – været inklusion i to år. Faktum er desværre, at mange af 'inklusionsleverne' (forfærdeligt og fejlagtigt udtryk, som desværre bider sig fast!), fortsat kun får ringe støtte. Således viser SFI's inklusionsrapport (april 15), at der er tilbageførte elever i 30 % af alle klasser, og at 60 % af de inkluderende elever ikke får støtte i klassen.¹⁵ Stadig flere af landets 98 kommuner er tæt på, men ikke helt i mål med regeringens målsætning om, at 96 % i 2015 – dvs. i år – skal være inkluderet i folkeskolen. I skoleåret 2014-15 gik i alt 95,2 % af eleverne i folkeskolens normalklasser mod 95,0 % året før, men gennemsnittet dækker over store regionale forskelle¹⁶. Cirka 1500 elever er såkaldt enkeltintegrerede elever, som får specialundervisning i deres almenklasse. Tankevækkende har de frie grundskoler det samme antal, men relativt set altså ca. fem gange så mange.

Fisken på disken

Inklusion var tillige hovedemnet på Sorø-mødet august 2015, for ifølge Ellen Trane Nørby (V) fylder inklusionsdebatten efterhånden så meget, at "det tager ressourcer væk fra den vigtige faglige opgave", og hun mente, at "hvis der bliver ved med at være en debat om, hvorvidt pengene er fulgt med ud, skal vi have det afgjort. Det stod klokkeklart i den daværende regerings økonomiaftale fra 2013, at det ikke skulle være en spareøvelse. Lad os nu få fisken på disken og se, om den lugter. Hvis den gør det, så må vi løse problemerne. Hvis den er frisk, så kan vi købe den".

Inklusion er en demokratisk reform af den almene skole

Danmarks Privatskoleforening køber nu ikke fisken uden videre og da slet ikke, hvis den pakkes ind i "gamle nyheder". I vores overordnede forståelse af inklusionsbegrebet handler det først og fremmest om at kreere nye læringsmiljøer, måske skulle vi snarere tale om at skabe stærke børne- og skolefællesskaber. I vores forståelse fokuserer vi ikke på specifikke elevgrupper, men tværtimod på mangfoldighed, og på hvordan skolen kan imødekomme alle elevers forskellighed i erfaring, interesser, behov og læringstilgange etc. Med forholdsvis beskedne midler til efteruddannelse vil man kunne lette inklusionsprojektet betydeligt. En ny undersøgelse fra SFI viser, at bare en enkelt uges kursus i klasseledelse kan betyde, at elevernes koncentrationsevne forbedres med 4 % – svarende til en elevs udvikling på et halvt år!¹⁷ Vi opfatter inklusion som en demokratisk reform af den almene skole, hvor fleksibilitet, differentiering og variation er styrende for skolens pædagogiske virksomhed. Det er god privatskolepædagogik. Vi arbejder derfor for, at det særlige inklusionstilskud afskaffes – eller måske sagt med en relevant term – integreres – i det almene driftstilskud.

¹⁴ Altinget, 14. august 2014

¹⁵ SFI-rapporten "Inkluderende skolemiljøer – Elevernes roller" er finansieret af Undervisningsministeriet. Se www.sfi.dk/

¹⁶ Se Uddannelseshistorie 2014 s. 184-185, Uddannelseshistorie 2013 s. 145 og Uddannelseshistorie 2012 s. 178-181.

¹⁷ SFI: "Effekter af klasseledelse på elevers læring og trivsel", 18.08.15 (kan frit downloades fra www.sfi.dk)

De vigtigste roller i skolen

Om krav til lærernes kompetencer, om skoleledere, der sidder med aben – og en vanskelig høst

Med folkeskolereformen fulgte også større krav til lærernes faglighed, og regeringen har afsat 1 milliard kroner til efteruddannelse af lærere og af pædagoger i folkeskolen frem mod 2020. Hertil kommer en anden milliard fra A.P. Møller Fonden. Målsætningen er fuld kompetencedækning, således at 95 procent af undervisningstimerne i folkeskolen i 2020 skal varetages af lærere med undervisningskompetence i det pågældende fag, samt en bredere kompetenceudviklingsindsats, herunder efteruddannelse med fokus på elevernes læring og trivsel, klasseledelse, inklusion, it i undervisningen og uddannelse af vejledere/ressourcepersoner. Vikardækningsproblemer – bl.a. i sammenhæng med de nye arbejdstidsbestemmelser – har dog medført, at kommunerne i 2014 kun har kunnet udnytte knap 60 % af de afsatte midler.

Skolelederudfordring

Skolelederne har det måske største ansvar for reformens indfasning, og deres arbejdsbetingelser m.v. er ændret langt mere radikalt end lærernes, selv om det er de sidstnævnte, vi har hørt mest om. Kompetencerne skal udvikles, men personerne skal være der, og her er der store udfordringer, for over 200 nye ledere vil hvert år i de kommende år forlade skolen for at gå på pension. Andreas Rasch-Christensen fra professionshøjskolen VIA forklarer, at ledermanglen er kritisk, og "skolelederne har fået en ny, central rolle med skolereformen – de har fået mere ansvar og større betydning for skolen og dermed for eleverne. Forskningen viser, at læreren spiller den vigtigste rolle for elevernes læring, men tæt fulgt af skolelederen".

Hvem sidder egentligt med aben?

Danmarks Lærerforenings formand, Anders Bondo Christensen, ser mangelsituationen som et direkte resultat af skolereformen og siger til Jyllands-Posten: Ingen lærere gider at være skoleleder i denne situation, hvor skolelederne sidder med aben i en skolereform, hvor rammerne ikke er til at lave en god skole.

Der mangler også lærere, og godt hver 10. lærer har forladt folkeskolen i skoleåret 2013/14. Det skyldes dog ikke kun skolereformen, og også i årene op til 2013 har afgangsprocenten været tæt på de 10 %.

Det er glædeligt, at det her i juli 2015 kan konstateres, at læreruddannelsen har optaget 2.372 nye studerede. Det er en stigning på 6 pct. i forhold til optaget i 2014. Og en fin reaktion i forhold til diverse skrammekampanjer, som i den grad nedgjorde det måske vigtigste og – når det "kører" – mest spændende og givende job overhovedet.

Folkeskolen opruster således, men mange af dens aktører (uden at ville fornærme nogen – vel især lærerne) og mange af dens brugere (forældrene) modarbejder den. Reformen indeholder mange klare kvaliteter, men "høsten er vanskeliggjort af store miljøudfordringer".

Kompetencerne skal udvikles
Også for privatskolerne gælder det om på alle planer at udvikle kompetencerne. Det er nødvendigt, at hjertet er med, men det er ikke nok. De håndværksmæssige færdigheder skal vedligeholdes og udvikles. Det er en udfordring

– vi har ingen A.P. Møller-donation, og driftstilskuddet er faldende. Alligevel vil vi opfordre skolerne til i højere grad at imødekomme lærernes ønsker om kurser m.v. Heldigvis har vi ingen rekrutteringsproblemer. Lærere vil gerne arbejde på privatskolerne. Vi ved godt hvorfor!

Vi kan alle lære noget

Det må konstateres, at folkeskolereformen langtfra er på plads. Og i hvert fald, at det er der en sjælden enighed om blandt både elever, forældre, lærere, ledere og politikere. Men DP tror fortsat, at de gode intentioner vil blive "evindelige". Og vi er jo heller ikke færdige – bliver det aldrig.

Det skal blive interessant at følge det stort anlagte evaluerings- og følgeforskningsprojekt. Der vil løbende frem til slutevalueringen af reformen, der vil ske i form af en redegørelse til Folketinget i 2020, komme en række delrapporter inden for 8 fokusområder/temaer:

1. Elevernes syn på den nye folkeskole
2. Undervisning
3. Den nye folkeskole
4. Kompetenceudvikling
5. Skoleledelse
6. Styring og kommunale initiativer
7. Trivsel
8. Specialtilbud i den nye folkeskole

Vi vil med stor interesse følge resultaterne. Opmærksomheden på, hvad eleverne kan få ovre på den anden side af vejen, er blevet skærpet med reformen, og det er kun godt. Vi kan lære af hinanden.

Mod nye mål

Om fælles mål, metodernes moder og en udfordrende oversættelse

August 2015 trådte 3. generation af Fælles Mål i kraft i folkeskolen. Målene er blevet præciseret og forenklet med henblik på at sikre læringsmål, som sætter elevernes læringsudbytte tydeligere i centrum. Og reelt også på de frie grundskoler, som fortsat skal opnå resultater, der kan stå mål med folkeskolens. Det lyder jo ganske enkelt, men er det langt fra altid. Og også folkeskolen har alle dage haft store udfordringer hermed. Nu skal det være slut med faglig slendrian. Højere faglighed skal sikres med den såkaldte læringsmålstyret undervisning. Det har igen ført til stor polemik om og bekymring for lærernes højt besungne metodefrihed. Slap nu af! Denne metodefrihed er i vores forståelse på ingen måde udfordret mere, end den faktisk bør være. Jeg tror faktisk, at de fleste privatskoler netop ikke taler om frihed i forbindelse med lærernes undervisningsmetoder.

Alle metoders moder

Det er jo ren anarkisme, hvis man ikke tager John Hatties pointer til sig. Hattie har jo ret, når han siger, at kernen i 'Visible Learning' er at komme væk fra at diskutere forskellige undervisningsmetoder til at teste, hvad der faktisk virker. Den faktor ud af de 138 belyste faktorer, der har størst betydning for, hvor meget eleverne lærer, er som bekendt elevernes realistiske vurdering af deres egen faglige formåen. Det er ikke godt nok, når forældre og lærere bare beroliger hinanden med, at "vi når det nok". Den metode, der giver eleven en klar besked på, hvor han er i forhold til målene, og hvad han skal gøre for at komme derhen, er bare alle metoders moder. Alt andet betyder intet – og da slet ikke 'latten' i lektiecaféen.

Metoden indebærer ikke, at eleven skal pålægges dette ansvar alene, nej, det her er udtryk for det største fællesskab i skolen, hvor læreren som faglig autoritet sammen med eleven bliver bevidst om vejene – og de kan godt være forskellige! – til den gode præstation.

Fokus på hvad eleverne faktisk lærer

Vi ved, at eleverne på langt de fleste skoler lærer rigtig meget, men vi ved ofte for lidt om, hvad der bare virker – på den enkelte skole og i møder mellem klassen og læreren og mellem den enkelte elev og klassen.

For Danmarks Privatskoleforening handler åbenhed også om 'Visible Learning'. Det gjorde det allerede på de første realskoler! Eller som Hattie udtrykte det lige efter reformens vedtagelse: Mit bedste råd til danske politikere ville være at fokusere mere på, hvad eleverne faktisk lærer, og mindre på en (tvivlsom) effekt af skoledagens længde på læringen. Det gælder også effekterne af skolereformens enkelte dele, lektiecaféer, understøttende undervisning og bevægelse som en integreret del af skoledagen¹⁸. DP mener, at også mange forældre og store dele af pressen med fordel kunne lytte til Hatties gode råd, og så nævner vi lige igen selvevaluering som systematisk metode til kvalitetssikring, som den oplagte vej.

Målorienteret strategi, test og prøver

Undervisningsministeriet har i forlængelse af reformen revideret de tidligere ca. 60 bekendtgørelser og vejledninger under folkeskoleloven og reduceret antallet til ca. 40.¹⁹ I sammenhæng med den mere målingsorienterede strategi foregår bedømmelsen af elevpræstationer ved de nationale test i læsning

og matematik fra og med skoleåret 2014-15 efter faste testkriterier. Vi har for øvrigt igen meddelt ministeriet, at vi ønsker adgang til testene på de samme tidspunkter som folkeskolen.

Der er desuden sket en række grundlæggende ændringer i folkeskolens 9.-klasseprøver, som skolerne må orientere sig nærmere om andetsteds. En reduceret censur ved de skriftlige prøver, så elevbesvarelser alene bedømmes af én statsligt beskikket censor i stedet for som hidtil at blive bedømt af både en statsligt beskikket censor og faglæreren, medførte en del kritik. Nogle anførte sågar, at elevernes retssikkerhed var anfægtet.

Opmærksomhed med blandende følelser
Ændringerne i de nationale test og i 9.-klasseprøverne skal måle, om eleverne nu virkelig bliver dygtigere gennem skolereformen. Signe Holm-Larsen anfører lettere sarkastisk i "årets gang" 2014/15:²⁰

"Test og prøver er således blevet både styrings- og kontrolværktøjer for skolens virksomhed, og succesprocentens kurve følges af alle skolens parter med stor opmærksomhed og blandede følelser. Det gælder ikke kun eleverne, som til stadighed måles og vejes, men også forældrene, som løbende tjekker, om deres børn bør flyttes i privatskole, og lærere, skoleledere og kommunalbestyrelsesmedlemmer, som på trods af forskellige tilgange til begrebet testning er fælles om at frygte belastende resultater."

Ja, nettet strammes, anfører Signe Holm-Larsen og slutter af med følgende salve:

¹⁸ Jacob Fuglsang: Den store løgn om uddannelse, p. 64

¹⁹ uvm.dk/Aktuelt/ 19.9.2014.

²⁰ Signe Holm-Larsen: Reformen og praksis – uddannelserne i folketingsåret 2014-2015, p. 7

Viden + Færdigheder = Kompetencer

"Uddannelsessektoren er i disse år således præget af en cocktail af evidensstro som forudsætning for vurderingers legitimitet og tyrkertro på karakterers sandhedsværdi – det kan på sigt vise sig at blive endnu en destabiliserende faktor i omverdenens syn på folkeskolens ydelse!"

Nye mål for og på de private skoler
Også på de private skoler er de nye fælles mål en udviklingsopgave – måske endda den største i forhold til folkeskolereformen. En fri grundskole skal fortsat stå mål med folkeskolens undervisning, og mange af vores skoler har adopteret hele eller dele af pakken "Fælles mål".

Ligningen for de nye Fælles Mål er:
Viden + Færdigheder = Kompetencer.
I en skolesammenhæng er vi ikke entydigt begejstret for kompetencebegrebet, men det går an, når "viden" indeholdes heri. Også fordi viden i privatskolernes oversættelse er dannelse.

De nye fælles mål er udtryk for, at vi nu er kommet hele vejen fra inputstyring (indholdet) til outputstyring (målet). Allerede med 7-trinsskalaen blev denne tankegang indført. Vi synes fortsat, at det er den rigtigste måde professionelt at forberede sin undervisning på. I modsætning til den "facon", hvor en lærer underviser i et bestemt emne eller tema, fordi det er et spændende emne, og at dette mere "lystbetonede" indholdsvalg går forud for de egentlige læringsmål. Som udgangspunkt mener vi, man er gået den rigtige vej med nye fælles mål. Hvis man skal have "nationale Fælles mål" skal det være operationelle mål. Formålet med de nye mål er at give et redskab, som lærerne kan bruge i deres daglige undervisning, og som kan sikre systematik i koblingen mellem undervisning og elevernes læring. Det ser for os ud som om, man er lykkedes hermed.

Lost in translation?

I skrivende stund savner vi imidlertid en vejledning fra ministeriet om, hvordan vi lige "oversætter" de nye mål til en privatskolepædagogik. Men den er på vej, og ministeriet har løftet sløret for dens indhold, som vi alt i alt er tilfredse med. Om de frie skoles muligheder og krav i forhold til Fælles Mål, herunder stå-mål-med-kravet og tilsynet med dette, oplyser ministeriet, at de frie skoler.

- kan følge Fælles Mål for folkeskolen uden at skulle indføre læringsmålstyret undervisning
- kan følge Fælles Mål og samtidig tilrettelægge undervisningen på andre måder end den, der er angivet i de vejledende læseplaner for de enkelte fag i Fælles Mål
- fortsat kan vælge at følge Fælles Mål i nogle fag eller fagområder
- kan fastsætte slutmål, delmål og undervisningsplaner for et eller flere fag eller fagområder
- kan fastsætte slutmål og delmål og udarbejde undervisningsplaner for de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, og for folkeskolens obligatoriske emner

Tilsynet får, blandt andet ved hjælp af undersøgelser af skolernes mål og undervisningsplaner, mulighed for at vurdere, om skolerne giver en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Trivsels-temperatur

Om bedre trivsel, lysten til at lære – og det at have indflydelse

Trivsel er et af de overordnede mål med reformen. Fremdriften i opfyldelsen af en bedre trivsel (og af de to andre overordnede mål: øget læring og reduceret negativ social arv) vil årligt blive vurderet nøje af ministeriet. Dette vil ske ved nye målinger, som så skal hjælpe skolerne med at skabe og opretholde god trivsel. Den nationale trivselsmåling vil bestå af både et samlet måltal og differentierede måltal fordelt over flere centrale temaer på klasseniveau – fx måltal for psykisk undervisningsmiljø og mobning.

Måltallene for trivsel indsamles hvert år fra januar til marts. Alle elever i folkeskolen fra børnehaveklassen til 9. klasse vil blive spurgt. Der udvikles desuden et nyt digitalt værktøj – et nyt Termometer – til målingen, som kommunerne kan anvende. Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) udvikler for Undervisningsministeriet vejledningmateriale, som understøtter forberedelse, gennemførelse og opfølgning på målingen. Vi forventer, at vi i et eller andet omfang kan anvende dette nye trivselstermometer.

Trivsel er vigtigt for den afgørende lyst til at lære. Vi ved, at der lægges stor vægt på trivselsarbejdet på de private skoler. Og eleverne trives generelt rigtig godt. Årsagen til den gode trivsel vurderes at være læringsmiljøet. Et ordnet miljø baseret på indgåelse af aftaler og regeloverholdelse. Der er bl.a. ro i klasserne.

Respekt er en væsentlig værdi, når det kommer til trivsel. Respekt bør gennemsyre forholdet mellem skolens aktører. Respekt ses i elevernes evne til at give hinanden plads, og når voksen/barnrelationerne er gode. Når eleverne oplever, at de ikke er "lige" med de voksne, men "ligeværdige".

Elevers indflydelse

Trivsel handler også om en vis grad af indflydelse. Vil eleverne gå til deres elevråd, hvis de vil forsøge at ændre noget? Oplever eleverne, i forhold til undervisningen, at de ikke er med til at beslutte, hvad der skal ske, men at der er dialog om indhold, og at deres ideer faktisk tages med?

Kort før sommerferien havde vi møde med Danske Skoleelever. Det var et godt møde, der formentligt giver afsæt til et fortsat samarbejde til gensidig gavn, særligt i det fremadrettede arbejde med elevdemokrati. Vi står fælles med Danske Skoleelever om at være optagede af, hvad det er, der giver faglige resultater, og er derfor meget spændte på deres undersøgelse vedr. elevinddragelse og dens betydning for fagligheden, trivslen og samfundsengagementet.

At lytte og inddrage

I forbindelse med nogle bortvisnings-sager på et par frie grundskoler blev Undervisningsministeriet af Ombudsmandens Børnekontor bedt at overveje, hvordan det kunne sikres, at barnets rettigheder som beskrevet i Børnekonventionen blev respekteret. Også Frie Grundskoler skal overholde Børnekonventionen. Barnet har krav på, at dets synspunkter indgår i grundlaget for beslutninger, der vedrører barnet. Undervisningsministeriet har i samarbejde med skoleforeningerne og Danske Skoleelever udarbejdet to publikationer, der sætter fokus på, at eleven skal inddrages, før skolen træffer beslutning om udmeldelse af eleven. For at sikre, at skolerne optræder så professionelt og kompetent som muligt og for at sikre gennemsigtighed og parternes retssikkerhed i processen, kan en række anbefalinger gives som vejledning til håndtering af en sag, der i værste tilfælde kan ende med en udmelding

af eleven. Vi henviser til foreningens hjemmeside, hvor man kan finde de to publikationer: "At lytte og inddrage" & "Jeg har ret til at blive lyttet til".

Danmarks Privatskoleforening anbefaler skolerne at benytte materialerne som udgangspunkt for drøftelser om retningslinjer og politikker omkring elevinddragelse – på ledelsesniveau, og blandt lærerne samt med inddragelse af skolens elevråd/elever. Danmarks Privatskoleforening har tidligere udsendt materiale til medlemsskolerne med anbefaling om at sikre, at skolens etik og processer er hensigtsmæssige og retsligt omhyggelige: "Råd og vejledning til skolerne i forbindelse med ophør af samarbejdet mellem skole og hjem."

Kommuner og privatskoler

Om to slags folkeskoler, nulte nullere – og om en kommunal fri grundskole

Danmarks Privatskoleforening har været involveret i drøftelser af forskellige tiltag, der direkte eller indirekte involverer kommunerne og privatskolerne.

Kommunale internationale grundskoler
Foreningen var en del optaget af et nyt lovforslag om kommunale internationale grundskoler for børn af udenlandske forældre med midlertidigt arbejde i Danmark. Fra august 2015 kan der så oprettes internationale grundskoler ikke alene i privat, men også i kommunalt regi.

Når vi blandede os, skyldtes det først og fremmest, at der i vores opfattelse var temmelig mange uafklarede forhold især med hensyn til begrundelsen for forslaget. Vi tror, at en kommunal international grundskole på flere måder vil give problemer i forhold til den almindelige folkeskole. Nu har vi så to slags folkeskoler! For øvrigt er det en særdeles kompliceret sag at drive en international grundskole. Det har vi set i mange tilfælde. I al beskedenhed mener vi faktisk, at de frie internationale skoler bedst kan levere det skoletilbud, som de udenlandske forældre forventer. Og så har vi slet ikke talt om konkurrenceforvridning. Merete Riisager (LA) fandt det

"lidt klodset, at man ikke har taget de private grundskoler mere i ed og lyttet til dem, sådan at man kunne have fået lavet en bedre rammesætning af lovforslaget". Det har hun ret i.

Kommunerne betaler ikke for "nulte nullerne"

Vi har stadigvæk store og uløste problemer med at sikre tilskuddet til heltids-fritidsordninger og "førstarterne" – de såkaldte "nulte nullere", som overføres

fra de kommunale børnehaver forud for barnets skolestart i august. Det er ikke fair i forhold til familierne og deres valg af skole, at kommunens midler ikke følger barnet.

Fejøl Skole

– en "kommunal fri grundskole"

På baggrund af en ansøgning fra Fejøl Visionsgruppe forberedte den tidligere regering et lovforslag til fremsættelse i folketingssamlingen 2015-16 om en ændring af friskoleloven, så frie grundskoler på fastlandet med kommunalt driftstilskud skal kunne oprette filialer på småøer uanset elevantal²¹. Anledningen var, at 12-14 børn på Fejøl stod uden skole fra august 2015, hvor øens folkeskole af økonomiske grunde blev lukket. Fejøl-borgerne ønskede, at ø-skolen kunne blive satellitafdeling til Horslunde Realskole, som ligger ca. 10 km væk. Danmarks Privatskoleforening har støttet initiativet. I dag er der kun syv folkeskoler på landets 27 småøer. Frie Skolers Lærerforenings formand Uffe Rostrup mente, at Lovforslaget var "gift for den frie skoletanke". Vi forstår faktisk godt indvendingerne, men pragmatikken vandt af to grunde. For det første, fordi der er tale om et beskedent antal børn, som alligevel altid efter indskolingsårene har søgt Horslunde Realskole. Og for det andet, fordi foreningen altid, når det er en mulighed herfor, ønsker at pille ved det urimelige afstandskriterium, som så mange steder forhindrer privatskolerne i på samme måde som i folkeskolen at oprette afdelingsopdelte skoler.

Loven nåede ikke at blive vedtaget, men Fejøl Skole er nu blevet til noget så avanceret som en "kommunal fri grundskole", og der er seks elever i skolen.

²¹ Undervisningsministeriets pressemeddelelse 7.5.2015.

Fokus på dannelse og kvaliteten af undervisningen

Om selvevaluering, faglighed og anstrengelsens poesi
– og om at tage et virkeligt stort socialt ansvar

I 2010 trådte loven, der gav de frie grundskoler mulighed for at vælge tilsyn ved selvevaluering som alternativ til certificeret tilsynsførende, i kraft. 82 % af skoler, der i dag har valgt selvevaluering, er medlem af Danmarks Privatskoleforening og anvender DP's selvevalueringsmodel. I foråret 2015 blev lovgivningen omkring tilsyn med frie grundskoler evalueret af ministeriet. Det var konsulentfirmaet Rambøll, der stod for undersøgelsen. Selve tilsynsrapporten er i skrivende stund ikke offentliggjort, men vi kender rapporten og dens resultater:

Selvevaluering som tilsynsmodel har især styrket grundlaget for kvalitetsudviklingen og kvalitetssikringen af den, men det er en klar forudsætning, at det er lærerne, der involveres i den, og at den indeholder tydelige mål og detaljerede handleplaner. Skolerne giver udtryk for, at selvevaluering som tilsynsmodel er ressourcekrævende, men udbyttet står i langt de fleste tilfælde mål med indsatsen. Samtidig er det et værdifuldt værktøj til arbejde med skolens generelle kvalitet og skaber større ejerskab til tilsynet end en ekstern tilsynsførende. Rambøll vurderer, at der er uindfriet potentiale, hvad angår ejerskabet blandt skolens lærere. Såfremt lærerne i højere grad inddrages i selvevalueringen, øges ejerskabet. Der bør også arbejdes for en større forældreinvolvering.

Rambølls anbefaler, at selvevaluering som tilsynsmodel udbredes i lyset af dens potentialer i forhold til at kvalitets-sikre og udvikle undervisningen.

Selvevalueringsmodel, version 2.0
Blandt andet på baggrund rapportens anbefalinger og konklusioner – herunder den meget positive evaluering af vores model, vil vi nu igangsætte arbejdet med en opdatering af modellen.

Vi vil gerne gøre selvevalueringen mere tilgængelig (og lettere at "udføre"). Der er plads til forenklinger – især vedr. dokumentationerne, der kan gøres mere operative. Og der er også en del gentagelser, der skal luges væk. Vi ser frem til et tæt samarbejde med ministeriet herom og har naturligvis det mål med det hele, at flere skoler vil få øjnene op for selvevalueringens muligheder.

DP-projektet: Privatskolernes faglighed og anstrengelsens poesi
Den protestantiske arbejdsetik er vel ikke helt forduftet med vores mere afslappede eller verdslige indstilling til livet. Og anstrengelsens poesi kan sandelig også udtrykkes temmelig prosaisk²²:

"Lær af Bogen at værdsætte Flid og Arbejde, og vær overbevist om, at det kun er ved flittig Udøvelse af Kræfterne, at Mennesket naar til en lykkelig Tilværelse. Uvirkomhed og Dovenskab er Menneskenes Fjender. Ved Flid og Arbejde kommer de enkelte frem, og hver enkelt er med til at skabe et Samfund, der kan yde en god Tilværelse baade under Arbejdet og naar Livsaenen melder sig!"

Thorvald Stauning

²² Jørgen Printz Steinicke: "KULTOUR – En langsom kulturrejse fra Holsted til Rom", p. 56.

Disse linjer skrev landsfaderen og socialdemokraten Thorvald Stauning i 1939. Han har næppe haft forestillinger om, at sociale tilskudsparametre skulle kunne løse de sociale udfordringer, som skolen vel også havde i 1939. Han troede på skolen – og på en arbejdsetik, som måske har været udsat for en ny reformation. Det er heller ikke sikkert, at arbejdsetikken for ham har været særlig poetisk. Der var ikke andre veje.

Om det i dag og i en skolemæssig sammenhæng kan have en betydning, er noget af det, vi forsøger at komme med svar på i det projekt, som vi annoncerede ved årsmødet i 2014. Projektet har fra start haft arbejdstitlen "Fagligheden og anstrengelsens poesi". Vi har villet undersøge fem medlemsskolars pædagogiske praksis med det formål at finde de faktorer, der netop gør disse skoler til højt præsterende skoler i forhold til elevernes faglige såvel som personlige

og trivselsmæssige udvikling. Hvad er det i skolernes rammebetingelser, undervisningsmiljø samt værdimæssige og sociale kontekst, der skaber forudsætningerne for elevernes gode læringsresultater? De fem skoler er udvalgt af Professionshøjskolen Metropol, der også gennemfører projektet. Med projektet ønsker vi desuden at bidrage med relevant viden, der forhåbentligt kan bidrage til den pædagogiske og didaktiske udvikling af den samlede danske grundskole. Endelig er det vores håb, at vi herved kan kvalificere og nuancere den uddannelsespolitiske debat om de forskellige grundskoletilbud. Vi glæder os til at kunne præsentere projektet og resultaterne ved årsmødet:

Her læses noget af sløret ...

Det lader til, at skolens værdier har en væsentlig rolle at spille i forhold til, om skolen er højtpræsterende, en række ting viser, at der ikke kun er tale om værdier i teorien, men at de er en del af skolens kultur, hverdag og praksis. Der er en række værdier, der går igen på skolerne. Disse siger noget om skolernes syn på det at holde skole, på deres dannelsessyn og menneskesyn:

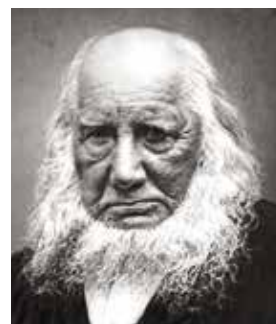

”Dannelse er et begreb, der ofte misforstås og ganske fejlagtigt i privatskolesammenhænge udlægges som en pseudoaristokratisk opdragelse med fin-kulturelle særinteresser og spidsborgerligt snobberi.”

Danmarks Privatskoleforenings årsberetning, 2014

Vi glemmer ikke Løgstrup

Grundtvig

Dannelsen – og det sociale ansvar
Mange mener, at folkeskolereformen udelukkende er begrundet med et behov for at gøre danske børn og unge bedre i stand til at klare sig i et samfund præget af skærpet global konkurrence. Udviklingen i skolen er sket under dække af et ønske om større faglighed, naturligvis med henvisning til dygtiggørelse i konkurrencen. Tidligere har både politikere og embedsmænd advaret imod udelukkende at fokusere på faglige færdigheder:

»Kvalitet i uddannelsessystemet er meget mere end dette«

skrev man og præciserede:

»En grundlæggende værdi er, at uddannelse giver almen dannelse. (Faglige færdigheder) vil ofte kunne måles »mere direkte og absolut«, medens dannelsen »kun kan vurderes indirekte og måles relativt«.

Man frygtede derfor, at måling af kvaliteten i uddannelsessystemet ville føre til »en skæv vægtning af de forskellige slags målsætninger»²³.

Peter Kemp fortsætter:

”Denne advarsel blev fuldstændig overhørt i årene derefter. Skolen blev anklaget for at gøre for lidt ud af faglige kundskaber og færdigheder. Og klagen over de svagheder, man kunne måle ved test (Pisa-ranglister o. lign.), overskyggede fuldstændig værdien af den almindelige, som skolen kan give, men som ikke kan vurderes på samme måde. Således er skolen blevet en konkurrenceinstitution, der er topstyret af skræmte politikere og fjelaglige ledere. Og mange lærere har følt sig utilpas i deres job og har forladt det, hvis de kunne.”²⁴

Viden = Dannelse

Samfundsforskeren Michael Böss anfører i Indspark²⁵, at hvis individet kun dannes af staten til at agere frit på markedet, så egner en sådan dannelsesbetragtning sig ikke til at bygge skole på. Tidligere var dannelse et spørgsmål om viden (den ”borgerlige” dannelsesstradition). Andre forbandt dannelse med ideen om, at skolen skulle udvikle barnets personlighed og kritiske sans. Böss mener, vi er ved at miste værdierne i begge traditioner. I Danmarks Privatskoleforening frygter vi ikke for et reduceret dannelsesprojekt. Vi sætter fortsat lighedstegn mellem viden og dannelse, vi har (også) Grundtvig, og vi henviser i daglig praksis til Løgstrups opfattelse af skolen som et fristed, hvis fornemste opgave er tilværelsesoplysning. Løgstrup advarede mod at reducere skolen (og undervisning) til ”instrumenter” for et enkelt formål. Mange mener, at folkeskolen med reformen udsættes for ”instrumentalisering”. Den opfattelse deler vi ikke. Men vi tror – nej, vi insisterer – på, at vi som stærke privatskoler fortsat kan favne hele dannelsesstraditionen.

Dannelse til dette herlige, umulige liv

Vi oplever ikke, at mulighederne for den frie og værdibårne skoles udfoldelse af dannelsesprojektet er blevet reduceret. Vi føler tværtimod, at vi som frie skoler er forpligtede på at forstærke tilværelsesoplysningen i en tid, hvor selve livet måske er mere kompliceret end nogen sinde tidligere. Vi vil have, at vores elever kan se og finde en mening og en glæde ved dette herlige og umulige liv. Vi vil give eleverne redskaber til at finde de fællesskaber, som er så afgørende for det gode liv. Og liv skal der være – når

du er på (arbejds-)markedet, og når du i andre sammenhænge realiserer drømme og forhåbninger.

Dannelse er fællesskab. Det er forskningsmæssigt dokumenteret, at ”et læringsfællesskab starter med, at man er set og anerkendt, at man bliver mødt som en, der som udgangspunkt har ret til at være med i fællesskabet.” Eller som den tidligere kulturminister Marianne Jelved har sagt:²⁶ ”Det er bare helt afgørende for din læring, at du oplever dig selv som en, der er ligeværdig med de andre, og at du er anerkendt, ikke fordi du er direktørens søn, men fordi du er Peter, eller du er Lise”²⁷.

I en dannelsesmæssig forstand har de kreative og æstetiske læreprocesser/fag en særlig betydning (jf. tidligere afsnit). Lektor Jørgen Huggler, DPU, fremhæver, at ... ”de æstetiske fag spiller en særlig rolle i dannelsesidealerne, fordi sanserne og intellektet vækkes på en anden måde end i skolens øvrige fag. De er vigtige for det enkelte menneske og for samtalen mellem mennesker, fordi de skubber grænsen mellem jeg’et og verden, og på én gang giver en nærværende oplevelse og meget at tænke over.”²⁸

Om virkeligt at tage et socialt ansvar
Dannelse er faglighed og viden. Vi er nok ikke i tvivl om, at dansk, matematik og engelsk betyder rigtig meget. Men det sociale ansvar er en kompleks størrelse. Er det blot talen om rige og fattige, om specialundervisning, unge indvandrerdrøge, om særligt udsatte etc.? Nej, så let er det ikke. Andre temaer og fag er også nødvendige – ikke mindst i henseende til at løfte det sociale ansvar.

²³ Peter Kemp i en artikel i Politiken, 08.07.11.

²⁴ Peter Kemp i en artikel i Politiken, 08.07.11.

²⁵ Berlingske, 2. feb. 2015

²⁶ Oplæg til skolestart 2009” fra KL, Danmarks Lærerforening, BUPL, Børne- og kulturchefforeningen, Skolelederne og Skole og Samfund: Fælles viden – fælles handling. Ja, vi er klar!

²⁷ Lilleskolernes årsskrift 2015, p. 19.

²⁸ Aterisk, nr. 73, marts 2015, p. 21.

FN's 17 verdensmål

Det store sociale ansvar

Juni 2015 offentliggjorde Mellemlfolkelig Samvirke en rapport²⁹ der gennem opstilling af 17 mål for os – for verden – hvad vi skal gøre for at sikre en bæredygtig udvikling de kommende 15 år. Disse "verdensmål/temaer" er hver dag en del af de faglige tilbud, privatskolerne giver børnene. Dannelse handler om at opdrage børnene til som voksne at tage "det store sociale ansvar". Men vi mener ikke, at det sociale ansvar alene er skolernes. Det vil i hvert fald ikke batte nok.

Vi tager gerne det skolemæssige ansvar, og jf. FN's 17 punkter, kan man det vel næppe gøres bedre. Vi tager et socialt ansvar – på den enkelte skole og samlet, i sektoren, i foreningen og samlet. Men socialt ansvar er også en forsvarlig økonomisk politik, det er også regionspolitik, det er erhvervs- og boligpolitik. Det klinger lidt hult, når visse politikere har den opfattelse, at deres forståelse af det sociale ansvar er den autoritative. Hvis fx uligheden skal bekæmpes mere radikalt, har politikerne jo meget bedre værktøjer og flere muligheder end skolerne.

Mildt sagt er der vist ikke enighed om midler og måder i forhold hertil, når samfundets overordnede politik udmeldes eller konkretiseres. Hvordan kan man forestille sig, at de enkelte skoler skal kunne komme med et enkelt svar på udfordringerne, når der mindst er en halv snes forskellige opfattelser af, hvad der måtte være den rette vej, den rette håndtering? Vi har et samarbejdende folkestyre, og skolerne – også de private – hjælper gerne politikere og partier med bidrag til løsninger, men det ville klæde politikerne at se en lille smule indad på egen virksomhed.

- 1 Udryd fattigdom i alle dens former i hele verden
- 2 Udryd sult, opnå fødevarer sikkerhed og frem bæredygtigt landbrug
- 3 Sikre sunde liv og trivsel for alle i alle aldre
- 4 Sikre rummelig kvalitetsuddannelse og livslange læringsmuligheder for alle
- 5 Opnå ligestilling, styrk alle kvinders og pigers rettigheder
- 6 Sikre tilgængelighed og bæredygtig forvaltning af vand og sanitet for alle
- 7 Sikre adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til alle til en overkommelig pris
- 8 Frem vedvarende, inkluderende og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle
- 9 Byg modstandsdygtig infrastruktur, frem inkluderende industrialisering og innovation.
- 10 Reducer ulighed i og mellem lande
- 11 Gør byer og bebyggelser inkluderende, sikre, modstandsdygtige og bæredygtige
- 12 Sikre bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre
- 13 Tag omgående handling for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser
- 14 Bevare og sikre bæredygtig brug af oceaner, hav og marine ressourcer
- 15 Beskytte, genopbygge og sikre bæredygtige løsninger af jordens økosystem. Sørge for en bæredygtig skovdrift, bekæmpe ørkendannelse og stoppe samt modarbejde nedbrydningen og ødelæggelsen af biodiversiteten
- 16 Frem fredelige og rummelige samfund, styrk adgang til retssystemer for alle, og opbygge effektive, ansvarlige og inkluderende institutioner på alle niveauer af samfundet
- 17 Øg midlerne til implementering og styrk det globale partnerskab for bæredygtig udvikling

²⁹ "FN's 17 nye verdensmål for bæredygtig udvikling kræver dansk handling lokalt og globalt". Link til rapporten: https://www.ms.dk/sites/default/files/filarkiv/sdgrapport_200x297_fin.pdf

Politikere og skoler ligner hinanden

Der er ikke flere uanstændige politikere end skoler. Faktisk ligner politikere og skoler hinanden derved, at de oprigtigt er interesserede i at finde den rette vej – det er bare ikke så let. Og i det demokratiske samfund er det en grundforståelse, at vi ved de mange forskellige forestillinger måske har en bedre

mulighed for at komme videre. Kunne politikerne i højere grad ikke acceptere, at sådan er det også med forældre – og med skoler, hvad enten de er private eller folkelige! Så kunne vi nok løfte dannelsesopgaven endnu bedre!

Vi har en opgave/udfordring, hvis vi ønsker at vores børn skal være aktive

medskabere af deres egen fremtid. Det handler om viden og dannelse. Disse to størrelser kan ikke adskilles. På Privatskolerne er vi nok ikke så bekymrede for dannelsens placering. Vi tror, at børnenes livsduelighed – og det er dannelse! – vil vokse med reformen. Et godt sted at lære og et godt sted at være – er den simple formel for den gode skole.

Rammerne om skolen – i tal og tale

Om lukning af skoler og åbning af nye. Om styrtblødning og blomstrende vækst – og et muligt selvopfyldende profeti

Bespargelserne på folkeskolen fortsatte i sommeren 2015, hvor 19 folkeskoler blev nedlagt, mens 79 blev sammenlagt til 30 skoler med fælles ledelse og undervisning på flere matrikler. Der er i skoleåret 2015/16 i alt 1420 offentlige skoler (et fald på 4,6 % ift. 14/15). Også de kommunale udgifter pr. folkeskoleelev er reduceret støt fra godt 58.000 kr. i 2002 til ca. 51.000 kr. i 2013.³⁰

I perioden 2008-12 er antallet af folkeskoleledere faldet med knap 14 %, mens elevtallet blot er faldet med 2,4 %. Udgiftsfaldet pr. elev i folkeskolen gør det yderligere problematisk for de frie grundskoler at finansiere skoledriften, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved fortsatte skolepengestigninger.

Nye skoler

Hele 21 nye frie grundskoler åbnede august 2015 mod 13 skoler i 2014. 11 af dem erstattede lokale folkeskoler, som blev fusioneret eller nedlagt.³¹ Privatskolefrekvensen steg fra 15 % i 2013 til 15,6 % i 2014, og regnes efterskolerne med, går ca. 20 % i frie skoler. Er det godt eller skidt? Det hurtige svar er både-og! Det er helt sikkert et problem, hvis det betyder, at folkeskolen i mange områder af landet er særdeles perifer i geografisk forstand. Vi er kun stærke, vi har kun berettigelse, hvis vi virker sammen med og i forhold til folkeskolen. Vi ønsker ikke monopolpædagogiske tilstande – hverken i byerne eller på landet. Vi ønsker udvikling!

Fravalg af folkeskolen?

Det netop indvalgte folketingsmedlem Pernille Schnoor (S) er betænkelig: "Kommunerne sparer på folkeskolerne og lukker skoler. Forældrene trækker deres ressourcestærke børn ud. Det styrker ikke vores velfærdssamfund, det er ikke godt for den sociale lighed, og det er ikke godt for vores indsats for at inkludere børn i skolen. Fortsætter tendensen, vil vi om ikke så mange år have flere privatskoler end folkeskoler."³²

Professor ved Institut for Uddannelse og Pædagogik på Aarhus Universitet Ning de Coninck-Smith³³ fortsætter i samme spor: "På bare 45 år er antallet af frie grundskoler og privatskoler fordoblet fra 250 til godt 500, og det skaber et opdelt skolesystem, hvor de ressourcestærke familier vælger folkeskolen fra. Der bliver flere privatskoler og færre folkeskoler. Fortsætter tendensen, går der ikke mange år, før vi har flere privatskoler end folkeskoler. Forældrene reagerer, når kommuner lukker skoler, og det er relativt let at starte en skole. Det er ikke kun forældre, som er utilfredse, vi kan også se, at lærere, som er utilfredse i folkeskolen, får nogle frihedsgrader ved at komme ud i de frie skoler" Hun fortsætter: "Jeg kan ikke se et samfund uden et eller andet fælles skoletilbud. Men jeg kan desværre godt se et samfund, hvor niveauet på det fælles tilbud er meget afhængigt af, hvor vi er i landet. Man kan frygte, at uligheden med den nye reform er sat endnu mere i værk. Fordi reformen er så ambitiøs og

krævende, og fordi flere forældre i en periode med mange startvanskeligheder måske vil vælge en fri grundskole."

Hvad er en skoles eksistensberettigelse?

Det er rigtigt, at nogle forældre fravælger folkeskolen på grund af utilfredshed med folkeskolereformen, men som Mette With Hagensen udtrykte det: "Vi ser, at forældre først og fremmest er interesserede i en lokal skole, og så er det sådan set nærmest underordnet, om det er en folkeskole eller en friskole". Det har hun ret i, for forældre er ikke mindre pragmatiske end deres politikere.

Og det bliver da for alvor problematisk for de frie grundskoler, når deres eksistensberettigelse begrundes i geografisk nærhed og ikke i pædagogik og værdigrundlag. Det bliver farligt, hvis det alene er den økonomiske/kommunale skolestruktur (eller mangel på samme), der afgør den frie grundskoles eksistens. Det er ikke succes for de frie grundskoler, at forældrene fravælger den lokale folkeskole. At de i mangel af bedre søger mod privatskolen. Privatskolen skal være et tilvalg for forældre, der kan stå inde for de værdier, holdninger, traditioner og pædagogiske tankegange, som skolen står for. Måske ikke mindst derfor er det vigtigere end nogensinde for privatskolerne at blive knivskarpe og gennemsigtigt tydelige på, hvad det er for nogle værdier, de bygger deres fundament på.

³⁰ Kilde til antal skoler er DLF's lærerkredse; folkeskolen.dk 23.4.2015, mens udgifterne pr. elev er beregnet af BDO Kommunernes Revision for Danmarks Lærereforening. Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KLR) har beregnet, at antallet af mellemledere og øverste ledere i perioden juni 2010 – juni 2014 er reduceret fra 3.832 til 3.304, dvs. med i alt 528 stillinger. Ritzau 29.9.2014 og dagbladet Politiken 29.9.2014 forsiden samt den liberale tænketank Cepos. Politiken.dk 17.11. og 18.11.2014 samt folkeskolen.dk 23.9.2014. Hovedkilde: Signe Holm-Larsen: "Uddannelsesåret 2014/15"

³¹ Jyllandsposten 20.6.2015, Politiken 25.7.15 forsiden og 26.7.15 1. sektion s. 3 samt kronikken 4.8.2015 med titlen "Må vi være fri?" v/foreningsformændene

³² Pernille Schnoor var formand for Børne- og Skoleudvalget i Hørsholm Kommune indtil folketingsvalget 2015, hvor hun blev medlem af Folketinget. Frederiksborg Amts Avis 10.1.2015 s. 12. (Signe Holm-Larsen)

³³ Politiken, den 6. januar 2015

Kan man tale om en fælles folkeskole? Ning de Coninck-Smith³⁴ mener ikke, at man kan tale om en fælles folkeskole. "Lige nu trækker man i modsatte retninger. Man prøver at stramme op med fælles krav til for eksempel timetal, samtidig med at kommunerne har stor frihed til at fortolke lovgivningen", siger hun. Og skoleledernes formand Claus Hjortdal³⁵ er enig: "På den ene side vil man have spændende, anderledes, innovativ, kreativ, praksisorienteret undervisning i samarbejde med musikskolen og den lokale tømrer – Emil og hans fuglekasse. På den anden side skal alle timer afreporteres for, om de er varetaget af en linjefagsuddannede lærer, for at sikre kvaliteten, og i 2020 skal alle have linjefag"

Pas på med regler

Den nuværende kulturminister Bertel Haarder³⁶ er ikke så bekymret. "Jo", siger han, "vi har en fælles folkeskole, det afgørende er jo indholdet, og det er jo nærmest blevet mere fælles. (...) Man oprettede enhedsskolen for at gøre børnene lige, og så blev de på mange måder mere ulige. Det er det, der har ført til centrale tiltag. Jeg morede mig engang i slutningen af 70'erne med at lave en korrelation mellem udgifter og stavfejl per elev ved 9.kl-prøven. Det viste sig, at de bornholmske og sønderjyske elever havde laveste antal stavfejl og samtidig de laveste udgifter per elev. Så man skal passe på med regler (sic!). Det er også derfor, jeg altid har givet Anders Bondo ret i, at flere undervisningstimer ikke garanterer noget som helst".

Styrtblødning og blomstrende vækst
Danmarks Privatskoleforening er langt hen enig med Ning de Coninck-Smith, når hun siger, at den fælles folkeskole er en illusion. De 98 kommunale skolevæ-

sener er meget forskellige. Reformen forsøger til dels at skærpe profilen, om det så ender med en mere fælles folkeskole, skal vi ikke kunne sige, men igen gælder det mere end nogen sinde, at vi skal passe på vores frihedsgrader. Medierne har skrevet om, hvordan folkeskolereformen har medvirket til folkeskolens styrtblødning og privatskolernes blomstrende vækst! Det er heldigvis ikke sandt, men måske skulle hele denne først og fremmest medieskabte polemik have været vinklet noget anderledes. Der er problemer på en del folkeskoler – det er der jo også fra tid til anden på en del privatskoler, men en polemisk problematisering kunne i DP's forestilling formuleres, som lille Laurids gør det³⁷, når han beskriver sin første skoledag efter reformen således:

"Det føltes som den gamle skoledag, nogle dage er måske lidt længere. Nogle gange har vi også lavet sprællemænd i fem minutter i matematiktimerne."

Lærernes distraktionskompetence og det selvopfyldende profeti
Altså er problemet måske snarere, at der i virkeligheden ikke er sket så meget. Er det implementeringsproblemer? Eller er viljen til forandring for præget af det, nordmanden, professor Thomas Nordahl, har kaldt for lærernes "distraktionskompetence"!

Folkeskoleforældrenes formand, Mette With Hagensen³⁸ har her i det nye skoleår fået nok og beder lærerne om at stoppe brokkeriet over reformen. I stedet bør lærerne sige:

"Vi er fagprofessionelle. Selvfølgelig kan vi løse den her opgave". "Jeg (MWH) bliver ked af det, når jeg møder lærere, der siger: "Jeg kan jo ikke løse opgaven, jeg har jo ikke værktøjerne til det". Jeg frygter jo,

at de der dommedagsprofetier – det er et stærkt ord at bruge – men så negative forudsigelser, de går hen og bliver sande. At forældre så flygter fra folkeskolen. Jeg er bange for, at det billede vi får skabt af en folkeskole i forfald, bliver en selvopfyldende profeti".

Tal ikke skolen ned

Det er vores opfattelse, at denne "talen-skolen-ned" og negativitet ikke er så udbredt blandt lærerne på vores skoler – det mærker vi i hvert fald ikke. Og selvfølgelig skal der også på DP's skoler være plads til debat og kritik, men hvis negativiteten hos os i samme omfang blev den dominerende indgang til arbejdet med børnene, er vi sikre på, at fx loyalitetsbestemmelserne ville blive udgangspunktet for den så sidste debat på skolen. Vi er ikke i tvivl om, at mange forældres loyalitet i forhold til skolen er stærkt sammenhængende med den indstilling, som lærerne møder dem med. Som tidligere sagt er det ikke så meget kærligheden til børnene og arbejdet som troen på, at vi – forældre, børn og lærere m.fl. – kan udrette miraklerne, der gør forskellen.

Den amerikanske skolehistoriker Larry Cuban har sagt, at det snarere er skolen, der forandrer reformerne end det modsatte. Eller som Jens Rasmussen³⁹ udtrykker det, skal "lærere og skoleledere have en daglig praksis til at fungere, og det vil altid være det perspektiv, der er afgørende for, hvordan reformer bliver brugt og forandret, når de skal omsættes i praksis".

Så måske er problemet ikke de udtænkte forandringer og forbedringer, men snarere hastigheden hvormed de indtages.

³⁴ Folkeskolen/06/15, p. 20-21.

³⁵ Folkeskolen/06/15, p. 20-21.

³⁶ Folkeskolen/06/15, p. 26.

³⁷ Jyllands-Posten, 08.06.15, p. 10

³⁸ Politiken, 18.08.15

³⁹ Asterisk, juni2014, s. 21,

Vi skal videre, det er på høje tid!

Om overenskomster, økonomi, koblingsderoute – og samarbejdet om skolerne

Det er vores store håb, at de mange gode tanker og tiltag, der også er en del af reformen (herunder den af arbejdstiden) virkelig vil kunne slå igennem som mærkbare ændringer i folkeskolen. Det har alle brug for. Så luk munden på Samuel Beckett, når han påstår: "Tilstanden er uforandret – til det værre". Vi skal videre, det er på høje tid!

Overenskomsterne

Overenskomstforhandlingerne foråret 2015 blev mere fredssommelige end de forrige i 2013, hvor det turbulente forløb endte med regeringens stop af lockouten ved lov 409.⁴⁰ Danmarks Lærereforenings (DLF) ønske om en tilbagerulning af lov 409 blev af KL forlods klart afvist. I kølvandet på OK15 opstod der uenighed om fortolkningen af det såkaldte arbejdstidspapir. På vores område har der ikke været tilsvarende sager. Lærereforeningen oplyser, at der er stor opmærksomhed på eventuelle tvister om opgørelsen af arbejdstiden. I DP har vi pt. ikke kendskab til egentlige sager om tidsopgørelser.

Afaler og forståelse

Vi konstaterer og hilser med glæde, at det ser ud til, at der er etableret meget forskellige modeller på skolerne – lige fra aftaler og forståelser, der ikke adskiller sig meget fra det, vi kendte, til noget, der vil ændre skolens hverdag i betydeligt omfang. I folkeskolen har 43 af landets 98 kommuner indgået aftale med den lokale lærerkreds om lærernes arbejdstid for 2015/16.

Vi ved, at det fortsat ikke er lige let ude på skolerne mht. den nye arbejdstidsorganisering. Dog tror vi ikke, at der er mange ledere, der ønsker sig tilbage til før 2013. Det væsentligste ved de nye

bestemmelser er ubetinget, at ledelsen har fået et større rum for ledelsen. Det passer godt med den værdibaserede privatskole, og det vil altid være foreningens politik at arbejde for, at beslutninger træffes på den enkelte skole – og ikke i den ene eller anden forening.

Sammenlignet med situationen for et år siden er vi kommet rigtig langt. Langt de fleste steder har parterne en konstruktiv og ærlig dialog om, hvad der ville tjene skolen bedst – alt taget i betragtning. Det er lederne, der har haft det hårdeste – og til tider direkte belastende – job i denne henseende. Vi vil fra foreningen gerne udtrykke vores største respekt for dette implementeringsarbejde. Samtidig vil vi gerne sende en uforbeholden tak til alle "lærerværelserne". Vi har nogle fantastiske lærere ude på skolerne, og uanset at meget har kunnet belaste det gode samarbejde i de seneste par år, møder vi gennemgående nogle særdeles aktive og engagerede lærere, hvor kærligheden til børn og skole har vundet. Tak for det. Foreningen ser det fortsat som en hovedopgave på alle måder at virke for, at privatskolernes lærere må møde den anerkendelse og respekt, som deres gode og loyale arbejde som engagerede og professionelle autoriteter i forhold til forældre og børn fortjener.

Det skal retfærdigvis nævnes, at Frie Skolers Lærereforening er særdeles bekymret for den lokale løndannelse. DP mener, at vores skoler er ganske pænt med. Men lokal løn er også en del af lærerens løn, og skolerne må ikke glemme på den måde at honorere den gode og engagerede indsats på skolen.

Overlappingsproblematikker

Overenskomstforhandlingerne med pædagogerne og TAP'erne fik også et fint og uddramatisk forløb. Vi konstaterer, at der fortsat i forhold til BUPL-overenskomsten er store udfordringer i forhold til "overlappingsproblematikker" med både læreroverenskomsten og FOA.

Økonomien

Driftstilskuddet til skolerne er, som det også ad flere omgange i det foregående er påpeget, fortsat utilfredsstillende. Vi vil ud af den nuværende negative forventnings- eller krisespiral, som alt for mange så ureflekteret bidrager til. Vi skal tro på fremtiden – og det er børnene på alle måder! Men tro og håb gør det ikke alene. Vi skal løfte forventningerne, overliggeren, fællesskabet, ansvaret, glæden ved livet, børnene! MEN vi vil fortsat insistere på, at tilskuddet sådan "tre-kvart" matcher folkeskolens udgiftsniveau. Det gør det slet ikke lige nu, koblingsprocenten er fortsat nede på 71 %, og om Finansloven for 2016 vil ændre herpå, ved vi i skrivende stund intet om.

Regeringen startede koblingsderouten. Det er den nuværende regering, der startede koblingsderouten! Derfor beder vi den nuværende regering om at sørge for "genopretningen". Det faktum, at de samlede bevillinger er reduceret så kraftigt, skader os enormt. Skolepengene stiger, og vi frygter for social slagside. Hos nogle – også blandt de øvrige skoleforeninger – har nedskæringerne givet anledning til overvejelser om en ændret tilskudsmodel. Efter Danmarks Privatskoleforenings mening er modellen fortsat god nok. Men hvis modellen skal levere (finansier), må der jo også hældes penge i den. Vi har ikke brug for at bekæmpe denne relative elendighed

⁴⁰ Asterisk, juni 2014, s. 21.

med en ny fancy fordelingspolitik, der erstatter skolernes selvstændige og i ordets bedste betydning kreative pædagogiske tænkning med fastlåste og bundne pædagogiske projekter. Størst mulig frihed for skolerne i anvendelsen af midlerne!

Samarbejde om skolerne

Foreningen har et i vore øjne særdeles fint samarbejde med Undervisningsministeriet og dets styrelser. Det vil vi gerne takke minister og embedsmænd – og kvinder for. Der har i året været talrige møder om forskellige forhold. Nogle af dem (eller resultaterne af dem) er omtalt andre steder i beretningen. Pr. 1. april 2015 er der gennemført en ny struktur i ministeriet, som nu er opdelt i STIL (Styrelsen for It og Læring) og STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet). Vi har i forbindelse med ændringen haft et møde med STUK, hvor der blev vendt mange positive tanker om det fremtidige samarbejde – også på tværs af skolesektorerne. Det hilser vi velkomment.

Skoleforeningerne

En stor tak til de andre skoleforeninger, som vi gerne samarbejder med, når det giver mening. Og det gør det heldigvis tit. Vi har ikke den samme vinkel på alle udfordringer, men sådan skal det vel heller ikke være. Foreningerne er udtryk for værdibaserede, men ligeværdige skolefællesskaber. Ville vi i ét og alt samme, kunne vi jo lige så godt arbejde i folkeskolen. En særlig tak til Private Gymnasier, som vi har et meget tæt og konstruktivt samarbejde med.

Også en tak til alle forkortelserne: FSKR, FSL, BUPL, 3F, DCUM og mange flere! Uden jer, var vi uden betydning! Vi sætter stor pris på jeres imødekommenhed og venlighed ved enhver lejlighed.

“Festina Lente” var præludiet. Postludiet får du aldrig!

Vi anser det for en af foreningens allerstørste kvaliteter, at fællesskabet på trods af skolernes forskellighed – og der er jo netop ikke kun en vej! – er præget af en enestående ”enhed”, hvor ligheder og fælles pædagogisk syn præger vores virksomhed. Værdigrundlaget er på plads. Vores skoler er ”ensartede” – forskellige, ja vist, men vores skole- og menneskesyn samler foreningen på en meget fin måde. Alligevel må vi minde om, at skolen bliver man aldrig færdig med. Og også vi må overvinde træghed og slaphed for at sikre, at visionerne kan bære, ligesom vi aldrig bliver færdige med at udvikle og sikre et værdigrundlag, som er i overensstemmelse med tiden. Det er også dannelse – og så handler det om liv – i skolen og bagefter!

Sekretariatet

Igen har det været et spændende år. Efter en fremragende indsats gennem 20 år sagde vi farvel til Ebbe Forsberg i januar måned. Søren Lodahl har taget over. Det har han efter bestyrelsens opfattelse gjort på en meget overbevisende måde. Vi har fået to nye medarbejdere, Dilan Duvarci og Thomas Sørensen, som også er startet forrygende. Og så er der jo alle de ”gamle”, der bare knokler løs. I er bare herlige alle sammen! Aldrig har vores sekretariat haft så travlt som det seneste år. Bestyrelsen takker dem alle (og gerne på medlemmernes vegne).

Skolerne

Bestyrelsen og sekretariatet vil gerne takke alle skoler for jeres flotte arbejde med børnene og skolen. Også tak for det konkrete samarbejde. Tak for talrige gode møder – formelle som uformelle. Måske sagde vi det ikke højt hver gang, men det er fantastisk berigende at arbejde sammen med jer.

En særlig velkomst til vores nye medlems-skoler: Hvidovre Privatskole, Marieskolen i Tønder, Per Gyrum Skolen i Nivå og Vinde-rød Privatskole ved Frederiksværk. Vi siger tillykke til initiativtagerne og ønsker held og lykke til forældre, elever og ansatte. Vi glæder os til samarbejdet.

Vores skole, for hjertet og forstanden.
Tid til at synge skolesangen med hinanden.
Tag din nabos hånd og syng i fællesskabets ånd ...
Vores skole, et holdepunkt i livet.
Lege, lære, at finde perspektivet.
Skolen er det sted, hvor fantasi bliver virkelighed

Uddrag af Hvidovre Privatskoles skolesang

Skynd dig langsomt!

Indgangen til årets beretning var ”festina lente”. Herefter fulgte så fugaen, som – helt klassisk – gentog sit tema. Et velkendt tema – med variationer forhåbentligt. I bund og grund en aldrig afsluttet fortælling om, hvordan børneskolen kan blive bedre. Den uendelige bro. Vi har alle meget at lære. Vi voksne måske mest. Hvad skolen skal kunne, er der for os ingen tvivl om. Alligevel synes vi, at der mangler en eller anden besjæling af skolen og meningen med den. At oplære og opdrage et barn – at få lov til at være med hertil – er det nærmeste, man kan komme noget helligt. Drømme og visioner om skolen instrumentaliseres i tiden i en grad, som kun kan gøre os lidt bekymret. New speak og buzz-words fylder meget mere, end de reelt indeholder. Ligegyldighed og intethed fylder for meget.

”Festina lente”, fordi vi tager bestik af tiden, rettidigt, fordi vi skynder os langsomt og bygger videre på en tradition, en viden. I har demonstreret det til alle tider, senest med folkeskolereformen, som inspirerede jer, men ikke ødelagde det, der altid har virket. ”Festina lente” er eftertænksomhed, det er faglig fordybelse. Det er socialitet, det er dannelse, det er fællesskab, det er at inkludere, det er at få alle med! Det er at få sjælen med! Som Svend Brinkmann skriver i teksten her til højre⁴¹:

Ord kan skabe virkelighed, men vitaliteten og drømmene skal I skabe og virkeliggøre derude på skolerne.

I er heltene. Tak!

Kurt Ernst, den 10. september, 2015

⁴¹ Svend Brinkmann: ”Stå fast – et opgør med tidens udviklingstvang”

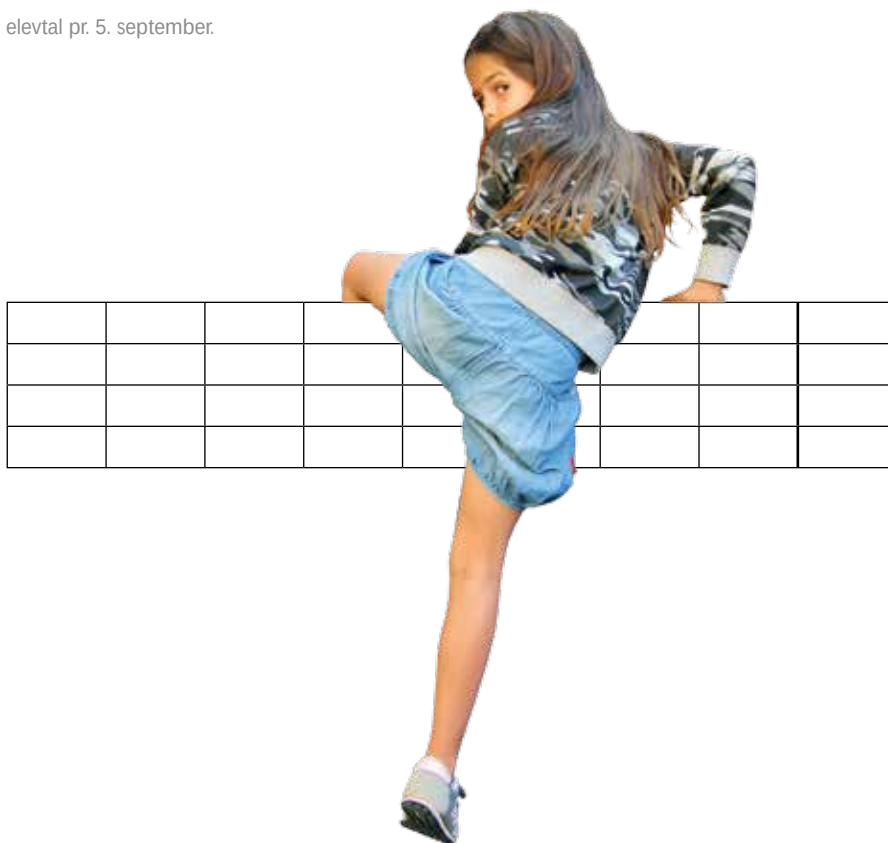

”Begreber som innovation og kreativitet flyder rundt i alskens organisations- og pædagogik-diskurser, hvor man fuldstændig har mistet fornemmelsen for værdien af gentagelsen og det velafprøvede. Vi skal ”tænke ud af boksen”, men heldigvis er der ædruelige kreativitetsforskere, der har påpeget (...), at det formentlig i de fleste tilfælde er klogere at balancere på kanten af boksen med små variationer og improvisationer over kendte og afprøvede temaer. Det nye giver kun mening inden for en horisont af noget kendt og har man ikke viden om fortiden og dens traditioner, er det ikke muligt at skabe noget nyt, der kan bruges!”

Elevtal

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Børnehaveklasse	3.369	3.449	3.557	3.605	3.624	3.894	3.897	4.014	4.345	4.207	4.466
1. til 9. klasse	34.936	35.397	36.866	36.797	38.382	39.125	41.090	41.514	44.119	45.494	47.087
10. klasse	2.590	2.643	2.250	2.437	2.310	2.464	2.563	2.414	2.682	2.540	2.608
Samlet elevtal	40.895	41.489	42.673	42.839	44.316	45.483	47.550	47.942	51.146	52.241	54.161

Oplysningerne er baseret på skolernes forventede elevtal pr. 5. september.

Øvrige elevtalsoplysninger

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antal elever tidlig SFO		507	797	790	1.275	1.408	1.753	1.966	2.270
Antal elever i SFO, bh. kl. til og med 3. kl.	11.354	11.903	12.736	12.974	13.958	14.629	15.551	15.812	16.262
Antal elever i SFO, 4. kl.	726	770	938	1.020	1.141	1.196	1.250	1.179	1.593
Antal børnehavebørn tilknyttet skolen	85	128	161	189	297	399	474	581	817
Antal kostelever	342	348	315	278	254	239	210	211	187
Antal elever international skole/afdeling						1.178	1.314	1.593	1.854

Skolepenge og SFO-betaling

Gennemsnitlig årlig betaling

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skolepenge	11.456	11.994	12.407	13.561	14.196	14.381	15.626	15.586
Skolepenge, international skole/afdeling						26.684	28.047	29.337
SFO-betaling	10.751	10.869	11.643	11.706	12.029	13.113	12.542	12.466
Børnehavebetaling		24.256	25.766	24.587	21.690	26.093	28.598	26.449
Vuggestue								27.885

Antal ansatte personer ved DP-skoler under læreroverenskomsten og antal årsværk, fordelt efter stilling

	2013		2014		2015	
	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk
Intervallønnede	324	321	332	329	345	342
Lærere	3.729	3.427	3.749	3.426	3.862	3.467
Børnehaveklasseledere	207	176	209	179	209	183
Antal i alt	4.260	3.924	4.290	3.934	4.416	3.992

Opgjort pr. 30. april, dog pr. marts i 2013

Fakta om øvrige ansatte

	2013		2014		2015	
	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk
SFO-ansatte	1.069	766	1.024	728	1.076	767
Børnehaveansatte	87	74	93	83	143	126
Administrativt ansatte	319	265	341	284	366	297
Antal pedeller/tekniske serviceassistenter	296	256	297	255	315	267
Rengøringsmedarbejdere	310	218	311	217	344	226
Køkkenmedarbejdere	80	64	85	67	91	68
Chauffører	6	3	8	3	9	3
Øvrige ansatte	75	51	82	42	61	40
Antal øvrige ansatte i alt	2.242	1.697	2.241	1.679	2.405	1.793

Årsløn pr. fuldt årsværk Inkl. tillæg, ekskl. pension. (pr. 30. marts 2015).

	Skolestørrelse		
	0-250 elever	251-451 elever	451 elever og flere
Skoleledere på frie grundskoler	490.278	576.074	630.465
Skoleledere på DP-skoler	549.287	611.733	634.646
Viceskoleledere på frie grundskoler	454.939	497.818	543.953
Viceskoleledere på DP-skoler	480.452	520.737	547.707
Afdelingsledere på frie grundskoler	457.073	459.306	483.795
Afdelingsledere på DP-skoler	471.848	463.156	484.013
Lærere på basisløn på frie grundskoler	382.948	402.056	410.730
Lærere på basisløn på DP-skoler	389.095	408.617	410.912
Bh.kl.ledere på basisløn på frie grundskoler	351.871	363.520	374.809
Bh.kl.ledere på basisløn på DP-skoler	357.921	370.401	370.853

Danmarks Privatskoleforenings resultatopgørelse 2014

	2014	Budget 2014	2013
		(t. kr. ej revideret)	
Kontingenter	8.236.488	8.060	7.607.732
Administrationshonorarer	197.040	115	111.000
Andre indtægter	-	15	5.573
Indtægter i alt	8.433.528	8.190	7.724.305
Bestyrelsesmøder	311.096	310	356.391
Andre udvalgsmøder	183.504	260	122.504
Årsmøde samt info- og projektmøder	212.957	200	133.096
Bestyrelsesudgifter samt årsmøde	707.557	770	611.991
Lønninger m.v.	4.708.118	4.750	4.474.660
Dækning af udgifter ifb. m. kursusvirksomhed	-600.000	-600	-600.000
Lokaleomkostninger	623.083	640	570.002
Inventar og it	703.473	300	205.345
Informationsvirksomhed	222.658	350	859.119
Analyser og projekter	105.000	700	50.000
Møde- og rejseomk. ifm. interessevaretagelse	223.059	240	238.355
Andre administrationsomkostninger	741.159	740	607.936
Sekretariatet	6.726.550	7.120	6.405.417
DP-kurser, bestyrelsesmedlemmer	124.314	100	108.038
Andel af DP-FSL kursusvirksomhed	-16.906	0	-50.221
Kurser	107.408	100	57.817
Bistand til skoler og forligsnævn	170.890	150	104.678
Advokat	136.250	150	125.000
Bistand til skoler	307.140	300	229.678
Udgifter	7.848.655	8.290	7.304.903
Ekstraordinære poster	-62.906	0	306
Renteindtægter og kursregulering	243.118	200	27.165
Årets resultat før skat	765.085	100	446.873
Beregnet skat	-18.557	0	-15.585
Årets resultat efter skat	746.528	100	431.288

Danmarks Privatskoleforenings balance 2014

	2014	2013
Aktiver:		
Kapitalindestående		
Fælles kursusvirksomhed	879.422	862.516
Anlægsaktiver i alt	879.422	862.516
Omsætningsaktiver		
Forudbetalinger	79.114	88.173
Tilgodehavender	608.890	300.420
Værdipapirer	3.475.802	3.394.521
Likvide beholdninger	6.405.598	5.578.959
Omsætningsaktiver i alt	10.569.404	9.362.073
Aktiver i alt	11.448.826	10.224.589
Passiver:		
Saldo primo	6.652.524	6.221.236
Årets resultat	746.528	431.288
Egenkapital	7.399.052	6.652.524
Gældsforpligtelser		
Beregnet skyldig skat	12.000	12.300
Kursusbevilling	0	0
Vikarportionsmidler	2.984.737	2.442.407
Skyldig A-skat m.v.	37.469	46.483
Feriepengeforpligtelse	591.085	574.914
Skyldige omkostninger	272.933	349.866
Deposita vedrørende lejemål	151.550	146.095
Gældsforpligtelser i alt	4.049.774	3.572.065
Passiver i alt	11.448.826	10.224.589

Danmarks Privatskoleforening, budget 2016

(t. kr.)	2016	2015 (ej revideret)	Årsregnskab 2014
Kontingenter	8.550	8.350	8.236
Andre indtægter	425	130	197
Indtægter i alt	8.975	8.480	8.434
Bestyrelsesmøder	360	360	311
Andre udvalgsmøder	325	250	184
Årsmøde samt info- og projektmøder	200	200	213
Bestyrelsesudgifter samt årsmøde i alt	885	810	708
Lønninger m.v.	5.300	5.250	4.708
Planlægning, instruktion og administration	-600	-600	-600
Lokaleomkostninger	650	650	623
Inventar og it	300	300	703
Informationsvirksomhed	200	135	223
Analyser og projekter	400	400	105
Møde- og rejseomk. ifm. interessevaretagelse	250	250	223
Andre administrationsomkostninger	875	740	741
Sekretariatet i alt	7.375	7.125	6.727
DP-kurser, bestyrelsesmedlemmer	100	100	124
Andel af DP-FSL kursusvirksomhed	-	-	-17
Kurser i alt	100	100	107
Bistand til skoler, forligsnævn	200	150	171
Advokat	150	150	136
Bistand til skoler i alt	350	300	307
Udgifter i alt	8.710	8.335	7.849
Resultat før finansielle poster m.fl.	265	145	585
Ekstraordinære omkostninger			-63
Renteindtægter og kursregulering	100	100	243
Beregnet skat			-19
Årets resultat	365	245	747

Budgettet for 2016 omfatter tillige de forventede tildelinger og den budgetterede anvendelse af de tre kursuspuljer, som der er redegjort for på næste side.

Danmarks Privatskoleforening, budget 2016

Bestyrelsens forslag til kontingent 2016

Almindeligt medlemsskab:

Grundbeløb pr. skole	kr. 9.750	(uændret)
Pr. elev til med 500 elever	kr. 144	(uændret)
Pr. elev over 500 elever	kr. 85	(uændret)
Særlige personlige medlemmer	kr. 2.500	(uændret)

Kursuspuljer budget (t. kr.)

Vikarportionsmidler	2016	2015 (rev.)*	Årsregnskab 2014
Saldo primo	2.380	2.985	2.442
Tilgang	1.900	1.900	1.927
Nettoomkostninger kurser	-500	-500	-31
Lederudd. og udd. ledere	-600	-600	-418
Netværk	-200	-200	-151
Mentorvirksomhed	-	-100	0
Inklusion	-100	-	0
Pædagogisk udviklingsarbejde	-250	-250	0
Studierejser	-60	-60	-96
Ekstern kursusplanlægning	-115	-115	-46
Kursusplanlægning PU og DP/FSL kursusudvalg	-50	-50	-43
Instruktion og kursusrådgivning	-506	-506	-506
Administration	-94	-94	-94
Arbejds miljøkurser	-30	-30	-
Saldo ultimo	1.775	2.380	2.985

Kursusbevillinger	2016	2015 (rev.)*	Årsregnskab 2014
Saldo primo	0	0	0
Tilgang	460	456	452
Overført DP/FSL	-	-194	-191
Nettoomkostninger kurser	-460	-262	-261
Saldo ultimo	0	0	0

*Revideret på baggrund af kendt ultimoosaldo for 2014.

DP/FSL's kursusvirksomheds resultatopgørelse for 2014

	2014	Budget 2014	2013
		(ej revideret)	
Faglige kurser			
Indbetalt af kursister	996.225		1.656.850
Opholdsomkostninger	-702.732		-1.097.482
Instruktøromkostninger	-245.815		-391.564
Kursuspl., diæter og kørsel m.m.	-11.535		-21.105
Undervisningsmaterialer	-5.700	-965.782	-10.904
Resultat af faglige kurser	30.443	60.000	135.795
Tilskud fra Undervisningsministeriet	381.654	375.000	374.906
Resultat før generelle omkostninger	412.097	435.000	510.701
Vederlag inkl. ATP mv.	245.074	260.000	250.925
Regulering, feriepengeforpligtelse	-870	-	91
Lønsumsafgift	15.556	16.500	16.002
Kontoromkostninger, kursusplanlægger	3.244	10.000	7.140
Sekretariatet	75.000	75.000	75.000
Kontoromkostninger, adm.	3.734	15.000	3.055
Fællesudvalgsmøder	952	2.500	693
Hjemmeside	8.154	10.000	9.670
Programmer	-	5.000	20.784
Instruktørmøder	598	3.500	4.134
Revision og regnskabsmæssig assistance	18.375	20.000	15.500
Diverse	8.707	15.000	8.497
Generelle omkostninger	378.524	432.500	411.491
Resultat før renter	33.573	2.500	99.210
Renteindtægter	239	1.000	1.232
Årets resultat	33.812	3.500	100.442

DP/FSL's kursusvirksomheds balance 2014

	2014	2013
Aktiver:		
Indestående, bank	1.827.922	1.841.096
Tilgodehavende	4.863	601
Aktiver i alt	1.832.785	1.841.697
Passiver:		
FSL		
Saldo primo	862.516	812.295
Andel af årets resultat	16.906	50.221
Danmarks Privatskoleforening		
Saldo primo	862.516	812.295
Andel af årets resultat	16.906	50.221
Egenkapital	1.758.844	1.725.032
Gældsforpligtelser		
Skyldig A-skat og AM-bidrag	14.037	28.986
Skyldig ATP	270	270
Skyldigt revisionshonorar	18.375	18.000
Forudbetalt kursusafgift	1.195	17.894
Diverse kreditorer	8.318	18.899
Feriepengeforpligtigelser	31.746	32.616
Gældsforpligtelser i alt	73.941	116.665
Passiver i alt	1.832.785	1.841.697

Medlemsskoler

Danmarks Privatskoleforening

Linus

		Oprettet	Elevantal
Amager Privatskole	Kastrup	1977	206
Arrild Privatskole	Toftlund	2004	44
B. 93's Skole og Idrætsakademi	København Ø	2015	93
Bernadotteskolen	Hellerup	1949	585
Billums Privatskole	Kgs Lyngby	1946	173
Birkerød Privatskole	Birkerød	1920	394
Bogø Kostskole	Bogø By	1887	259
Bornholms Frie Idrætsskole	Rønne	2004	194
Borup Privatskole	Borup	1988	203
Bredballe Privatskole	Vejle Ø	2013	61
Brenderup og Omegns Realskole	Brenderup	1911	365
Børneskolen Bifrost	Herning	1987	210
C. la Cours Skole	Randers	1876	421
Carolineskolen	København Ø	1805	149
Christianshavns Døttreskole	København K	1799	272
Copenhagen City School	København V	1995	225
Det Kgl. Vajsenhus	København K	1727	275
Dyhurs Skole	Slagelse	1881	681
Egebakkeskolen	Brabrand	1995	284
Elise Smiths Skole	Århus	1824	551
Esbjerg International School	Esbjerg V	2008	220
Esbjerg Realskole	Esbjerg	1883	465
Forberedelsesskolen	Randers	1905	270
Forældreskolen Århus	Århus	1867	528
Fredericia Realskole	Fredericia	1895	531
Frederik Barfods Skole	Frederiksberg	1834	240
Frederiksberg Privatskole	Rødovre	1943	222
Frederikssund Private Realskole	Frederikssund	1889	736
Frøbjerg- Orte Friskole	Aarup	1993	207
Fyns Privatskole	Odense S	2011	115
Giersings Realskole	Odense C	1866	576
Gldsaxe Privatskole	Lyngby	1956	180
Greve Privatskole	Greve	1976	507
Grindsted Privatskole	Grindsted	1902	182
Haderslev Realskole	Haderslev	1944	576
Helsingør Realskole	Helsingør	1938	974

Frida

		Oprettet	Elevantal
Henriette Hørlücks Skole	Odense C	1870	477
Herlev Privatskole	Herlev	1967	240
Hillerød Privatskole	Hillerød	2007	173
Hindholm Privatskole	Fuglebjerg	1916	240
Hjørring Private Realskole	Hjørring	1875	836
Holbæk Private Realskole	Holbæk	1846	554
Horslunde Realskole	Horslunde	1895	180
Hulvej Skole	Horsens	1834	608
Hvidovre Privatskole	Hvidovre	2015	186
Høng Privatskole	Høng	1898	169
Haahrs Skole	Svendborg	1893	499
Ida Holsts Skole	Svendborg	1880	239
Idestrup Privatskole	Idestrup	2011	227
Ingrid Jespersens Gymnasieskole	København Ø	1894	667
Institut Sankt Joseph	København Ø	1858	622
International School Ikast-Brande	Ikast	2009	134
International School of Billund	Billund	2012	164
Interskolen	Viby J	1977	435
Kaptajn Johnsens Skole	Frederiksberg C	1887	441
Kildegård Privatskole	Hellerup	1870	784
Kirstine Seligmanns Skole	Vejle	1882	528
Klostermarksskolen	Ålborg	1871	564
Kolding Realskole	Kolding	1890	996
Kornmod Realskole	Silkeborg	1990	629
Krebs` Skole	København Ø	1872	402
Kvikmarkens Privatskole	Søborg	1966	144
Køge Bugt Privatskole	Solrød Strand	1979	240
Laursens Realskole	Århus C	1886	466
Lyngby Friskole	Kgs Lyngby	1975	144
Lyngby Private Skole	Lyngby	1871	483
Mariagerfjord Idrætsskole	Hobro	2012	142
Marie Jørgensens Skole	Odense C	1879	424
Marie Kruses Skole	Farum	1868	757
Marie Mørks Skole	Hillerød	1895	499
Marieskolen	Tønder	2015	58
N. Kochs Skole	Århus C	1866	583

Sofia

Seba

		Oprettet	Elevantal
N. Zahles Gymnasieskole Grundskole	København K	1851	657
N. Zahles Seminariskole	København K	1895	427
Niels Steensens Gymnasium	København Ø	1950	600
Nyborg Friskole	Nyborg	1996	377
Nyborg Private Realskole	Nyborg	1882	431
Nykøbing Falster Realskole	Nykøbing F	1897	387
Nørre Aaby Realskole	Nørre Aaby	1896	300
Nørreåskolen	Bjerringbro	2008	94
Odder lille Friskole	Odder	1985	128
Otterup Realskole	Otterup	1884	228
Per Gyrum Skolen	Nivå	2015	127
Privatskolen Als	Sønderborg	1988	312
Privatskolen Frederikshavn	Frederikshavn	1884	439
Privatskolen Nakskov	Nakskov	1850	270
Randers Realskole	Randers C	1869	1.191
Rathlouskolen	Odder	1928	486
Riberhus Privatskole	Ribe	2005	249
Ringe Kost- og Realskole	Ringe	1907	86
Roskilde Private Realskole	Roskilde	1874	352
Rungsted Private Realskole	Rungsted Kyst	1920	666
Rygaards Skole	Hellerup	1909	980
Ryomgaard Realskole	Ryomgård	1913	274
Rønde Privatskole	Rønde	1917	234
Rønne Privatskole	Rønne	1888	353
Sankt Annæ Skole	København S	1897	567
Sankt Ansgars Skole	København N	1906	295
Sankt Birgitta Skole	Maribo	1916	476
Sankt Knud Lavard Skole	Lyngby	1954	181
Sankt Nikolaj Skole	Esbjerg	1905	248
Sankt Pauls Skole	Taastrup	1976	241
Sct. Albani Skole	Odense C	1868	240
Sct. Ibs Skole	Horsens	1872	698
Sct. Joseph Skole, Ringsted	Ringsted	1914	265
Sct. Joseph Søstrenes Skole	Charlottenlund	1888	455
Sct. Joseph Søstrenes Skole	Nykøbing F	1921	328
Sct. Knuds Skole	Fredericia	1866	250

Caroline

Benjamin

		Oprettet	Elevantal
Sct. Mariæ Skole	Ålborg	1899	306
Sct. Michaels Skole	Kolding	1882	398
Sct. Norberts Skole	Vejle	1905	518
Sejergaardsskolen	Tølløse	1895	539
Sigerslevøster Privatskole	Frederikssund	1983	303
Skanderborg Realskole	Skanderborg	1884	446
Skipper Clement Skolen	Ålborg	1873	752
Skorpeskolen	Hellebæk	2013	228
Skt. Josefs Skole	Roskilde	1904	889
Skt. Knuds Skole	Århus C	1873	460
Skærbæk Realskole	Skærbæk	1919	282
Solhverv Privatskole	Hobro	1934	287
Solsideskolen	Nørresundby	1902	197
Sorø Privatskole	Sorø	1887	656
Stenhus Kostskole	Holbæk	1906	547
Stenløse Privatskole	Stenløse	1974	588
Stenoskolen	Nykøbing F	1920	242
Strandmølleskolen	Assens	1878	324
Stunderkurset og Kostskolen i Sønderjylland	Toftlund	1974	249
Søborg Privatskole & Skovbørnehave	Gilleleje	1976	240
Sønderborg International School	Sønderborg	2011	88
Th. Langs Skole	Silkeborg	1882	404
Tolstrup-Stenum Friskole	Brønderslev	1988	193
Tølløse Privatskole	Tølløse	1928	240
Taastrup Realskole	Taastrup	1905	693
Ugelbølle Friskole	Rønde	2010	212
Vestegnens Privatskole	Taastrup	1980	301
Viborg Private Realskole	Viborg	1890	683
Vinderup Realskole	Vinderup	1918	237
Vinderød Privatskole	Frederiksværk	2015	200
Vor Frue Skole	Næstved	1923	445
Øbro Fri Skole	København Ø	1974	184
Ådalens Privatskole	Ishøj	1982	436
Ålestrup Realskole	Ålestrup	1904	145
Aarhus Academy for Global Education	Højbjerg	2012	181
Århus Privatskole	Viby J	2007	190

Danmarks Privatskoleforening

Ny Kongensgade 15
1472 København K

Telefon 33 30 79 30

info@privatskoleforening.dk
www.privatskoleforeningen.dk